

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI

FAKULTA EKONOMICKÁ

Bakalářská práce

Finanční hospodaření města Holýšov

Financial management of the town Holýšov

Kateřina Vlková

Plzeň 2015

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI
Fakulta ekonomická
Akademický rok: 2014/2015

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE
(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Kateřina VLKOVÁ**
Osobní číslo: **K12B0401P**
Studijní program: **B6208 Ekonomika a management**
Studijní obor: **Podniková ekonomika a management**
Název tématu: **Finanční hospodaření města Holýšov**
Zadávací katedra: **Katedra financí a účetnictví**

Z á s a d y p r o v y p r a c o v á n í :

1. Charakterizujte postavení obcí v územní samosprávě a jejich financování.
2. Představte zvolenou obec Holýšov.
3. Proveďte analýzu hospodaření dané obce ve vybraných letech.
4. Zhodnoťte současnou ekonomickou situaci obce.
5. Navrhněte opatření ke zlepšení stávající situace.

Rozsah grafických prací: neuveden
Rozsah pracovní zprávy: 40 - 60 stran
Forma zpracování bakalářské práce: tištěná/elektronická

Seznam odborné literatury:

- **OTRUSINOVÁ, Milana; KUBÍČKOVÁ, Dana.** *Finanční hospodaření municipálních účetních jednotek - po novele zákona o účetnictví. 1. vydání.* Praha: C.H. Beck, 2011. ISBN 978-80-7400-342-4
- **PEKOVÁ, Jitka.** *Finance územní samosprávy: teorie a praxe v ČR. 1. vydání.* Praha: Wolters Kluwer ČR, 2011. ISBN 978-80-7357-614-1
- **PEKOVÁ, Jitka.** *Hospodaření a finance územní samosprávy.* Praha: Management Press, 2004. ISBN 80-7261-086-4
- *Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích ve znění pozdějších předpisů*
- *Zákon č. 250/2000 SB., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů ve znění pozdějších předpisů*

Vedoucí bakalářské práce: **Ing. Karel Karlovec**
Katedra financí a účetnictví

Datum zadání bakalářské práce: **25. října 2014**
Termín odevzdání bakalářské práce: **24. dubna 2015**

Doc. Dr. Ing. Miroslav Plevný
děkan

Prof. Ing. Lilia Dvořáková, CSc.
vedoucí katedry

V Plzni dne 25. října 2014

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci na téma

„Finanční hospodaření města Holýšov“

vypracovala samostatně pod odborným dohledem vedoucího bakalářské práce za použití pramenů uvedených v příložené bibliografii.

Plzeň dne

.....

podpis autora

Poděkování

Ráda bych poděkovala vedoucímu mé bakalářské práce panu Ing. Karlu Karlovcovi za jeho odbornou pomoc, věcné rady a připomínky, které mi během vypracování práce poskytl. Současně bych chtěla poděkovat pracovníkům městského úřadu Holýšov, zejména vedoucí finančního odboru paní Marii Roučkové, za její ochotu a čas, který mi věnovala při zodpovídání mých dotazů a také za poskytnutí potřebných materiálů k vypracování praktické části práce.

Obsah

Úvod	7
1 Postavení obcí v územní samosprávě	9
1.1 Územní samospráva	9
1.2 Obce	10
1.2.1 Obec – její působnost a funkce	10
1.2.2 Orgány obce	12
1.2.3 Organizační složky a příspěvkové organizace obce	14
2 Finanční hospodaření města	16
2.1 Rozpočet územní samosprávy	16
2.2 Rozpočtový proces a zásady	19
2.3 Příjmy obecních rozpočtů a jejich členění	20
2.3.1 Nenávratné příjmy	22
2.3.2 Návratné příjmy	26
2.4 Výdaje obecních rozpočtů a jejich členění	27
3 Představení obce – Holýšov	29
3.1 Historie obce	29
3.2 Současnost a samospráva obce	30
4 Hospodaření města Holýšov	32
4.1 Příjmová stránka rozpočtu	32
4.2 Výdajová stránka rozpočtu	42
4.3 Saldo rozpočtu a financování	49
4.4 Zadluženost a ukazatele likvidity	51
5 Zhodnocení hospodaření města a návrhy na opatření	59
Závěr	65

Seznam tabulek	67
Seznam obrázků	68
Seznam použitých zkratk	69
Seznam použité literatury	70
Seznam příloh.....	75

Úvod

Územní samospráva a její problematika je upravena již v samotné Ústavě České republiky. Obec je zde definována jako základní územní samosprávný celek tvořený obyvatelstvem, jež společně využívá vymezené území. Z tohoto pohledu je občanům dáno určité právo aktivně se podílet na chodu obce. Každý územní samosprávný celek hospodaří se svým majetkem a finančními prostředky, kterými zajišťuje běžné potřeby svých občanů a které zároveň využívá na financování investičních akcí.

Tato bakalářská práce je zaměřena na finanční hospodaření města Holýšov. Jejím hlavním cílem je zpracování analýzy hospodaření města během let 2009 – 2013 a provedení zhodnocení na základě zjištěných informací včetně navržení možných opatření ke zlepšení situace do dalších let.

Na základě prostudování odborné literatury, potřebných zákonů, vyhlášek a internetových zdrojů je vypracována teoretická část práce. Podkladem k vypracování praktické části jsou především interní materiály města Holýšov.

Práce je rozdělena na dvě části, teoretickou část a část praktickou. V úvodních kapitolách se autorka zaměří na teoretickou část, kde bude uveden pojem územní samospráva a také postavení obcí v soustavě územní samosprávy a jejich funkce. Budou zde také charakterizovány orgány obce a organizační složky a příspěvkové organizace, které mohou obce zřizovat jako své neziskové organizace. Teoretická část bude dále popisovat i finanční hospodaření obcí a zásady, které by měly být pro správný chod obce dodržovány. Bude zde popsán i rozpočet jakožto hlavní nástroj hospodaření každé obce a také rozpočtový proces. V neposlední řadě bude teoretická část zaměřena na charakteristiku příjmů a výdajů obce a to z různých pohledů klasifikace.

V praktické části práce je věnován prostor představení města Holýšov, které zahrnuje stručnou historii, současnost a samosprávu města, a zejména samotné analýze finančního hospodaření města. Bude zde rozebrána příjmová a výdajová stránka rozpočtu, přičemž budou uvedeny zejména nejvýznamnější skutečnosti, které mají na celkové hospodaření obce vliv. Příjmy a výdaje zde budou rozděleny dle rozpočtové skladby do příslušných tříd. Následující část kapitoly bude zaměřena na saldo a financování a také na ukazatele zadluženosti a likvidity, kdy bude výsledkem pohled na současnou dluhovou situaci města.

Poslední kapitola praktické části je zaměřena na zhodnocení finančního hospodaření města. V neposlední řadě zde budou nastíněny případné návrhy a opatření, kterými by mohlo město své stávající hospodaření ovlivnit a také možné směry, kterými by se mohlo v budoucnu ubírat.

1 Postavení obcí v územní samosprávě

Tato kapitola je zaměřena na vymezení pojmu územní samospráva a dále se zabývá postavením obcí v územní samosprávě a jejich funkcemi.

1.1 Územní samospráva

Územní samospráva tvoří jeden z hlavních subsystémů veřejné správy. Hlavním subsystémem je státní správa, kterou stát vykonává přímo, nebo prostřednictvím územní samosprávy. Samospráva je tedy výsledkem delegování správy na nestátní subjekty, jakožto výraz decentralizace a demokracie. Státní správa je nejvyšší orgán moci výkonné a politické, má všeobecnou působnost. Hlavním rysem státní správy je, že úprava výkonu je jednotná pro celé území státu. Jejím dalším charakteristickým rysem je omezená autonomie rozhodování a podřízenost nižších orgánů orgánům vyšším, tedy hierarchická struktura. Na úrovni obcí a krajů v České republice funguje tzv. smíšený model. Znamená to, že orgány samosprávy vykonávají nejen územní samosprávu, ale i státní správu, v tomto případě hovoříme o přenesené státní správě. Postavení a úkoly, které územní samospráva vykonává, jsou upravovány zákony. [9]

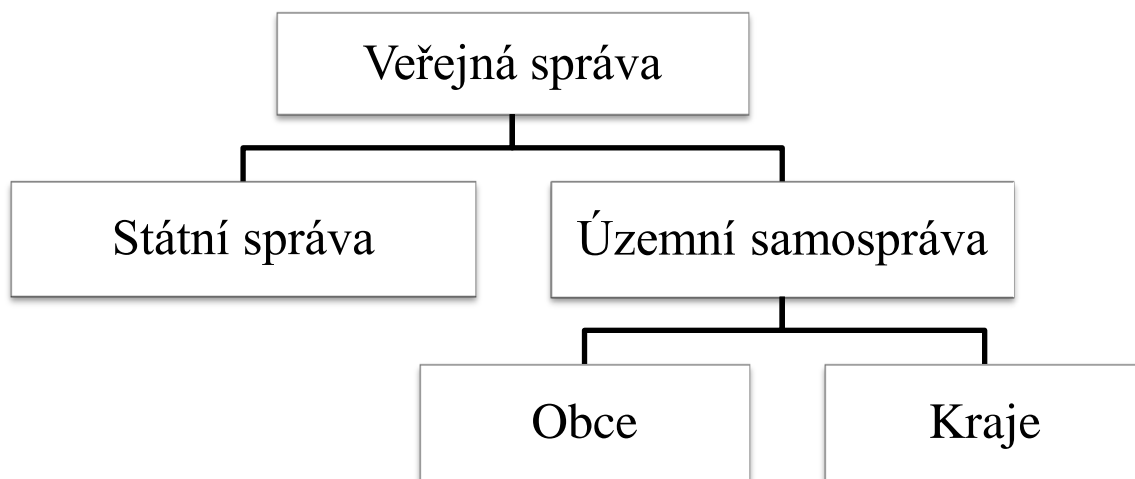
V České republice je územní samospráva definována Ústavou ČR, konkrétně jsou tato ustanovení upravena v Hlavě sedmé. Územní samospráva je v České republice dvoustupňová a je členěna na základní územní samosprávné celky, obce, a vyšší územní samosprávné celky, kraje. V tomto členění má specifické postavení Praha, hlavní město České republiky, která je obcí a krajem zároveň. Obec, jakožto základní samosprávný celek, je vždy součástí jednoho ze 14 krajů, který smí být vytvářen či rušen pouze ústavním zákonem. Ústava ČR rovněž stanovuje, že obce a kraje jsou veřejnoprávními korporacemi, jsou tedy právnickými osobami, mohou mít vlastní majetek a hospodaří s ním dle vlastního rozpočtu. Dále jakožto právnické osoby vystupují v právních vztazích, za které nesou plnou odpovědnost. [14]

Správa a postavení jednotlivých územních samosprávných celků je detailněji upravena v zákonech:

- zákon č. 128/2000 Sb., o obcích
- zákon č. 129/2000 Sb., o krajích
- zákon č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze

- zákon č. 314/2002 Sb., o stanovení obcí s pověřeným obecním úřadem a stanovení obcí s rozšířenou působností. [5]

Obr. č. 1: Členění veřejné správy

Zdroj: vlastní zpracování, 2015

1.2 Obce

Základní samosprávný celek České republiky, tedy obec, je základním společenstvím občanů. Právní vymezení obce je uvedeno v zákoně č. 128/2000 Sb., o obcích a také v Ústavě ČR a Listině základních práv a svobod. „*Obec je základní územní jednotkou státu. Tvoří ji obyvatelstvo, které společně užívá vymezené území (katastrální území) a které má právo na samosprávu zakotvené v ústavě.*“ [6, str. 341], [16]

Pro obec jsou charakteristické tři základní znaky. Jsou to území, které je geograficky vymezeno hranicí území obce, občané žijící na tomto území, ale také fyzické a právnické osoby na tomto území podnikající, a samostatná působnost neboli samospráva veřejných záležitostí na katastrálním území obce. [6]

1.2.1 Obec – její působnost a funkce

Jak již bylo zmíněno na začátku, územní samosprávné celky, tedy i obce, mohou dle zákona plnit nejen samosprávné funkce, ale i určité úkony státní správy v rámci přenesené působnosti. V případě **samosprávné funkce** neboli samostatné působnosti mají obce právo samostatně rozhodovat a spravovat záležitosti v oblasti územní

samosprávy. Pro výkon těchto činností může obec zakládat organizační složky či zřizovat právnické osoby. V rámci samostatné působnosti obec spravuje záležitosti týkající se obce a jejích občanů, zajišťuje a vytváří podmínky pro své občany v oblasti bydlení, kultury, vzdělání a ochrany zdraví, dále zabezpečuje veřejný pořádek, životní prostředí apod. Tyto povinnosti ukládá obec obecně závaznou vyhláškou. Naopak v případě **přenesené funkce** obec vykonává úkoly státní správy v rozsahu vymezeném zákonem a to prostřednictvím obecních orgánů, které jsou tímto výkonem pověřeny. Obce mohou přenesenou působnost vykonávat v základním rozsahu, v rozsahu pověřeného obecního úřadu, případně v rozsahu obecního úřadu s rozšířenou působností. Na výkon činností přenesené působnosti dostává obec příspěvky formou dotací ze státního rozpočtu, jež se odvíjejí od rozsahu přenesené působnosti a počtu obyvatel obce. V rámci přenesené působnosti může obec, pokud je k tomu zmocněna, vydávat nařízení obce. Aby mohly tyto povinnosti a nařízení platit, musí být po dobu 15 dnů vyvěšeny na úřední desce obecního úřadu, nebo zveřejněny způsobem v místě obvyklým. Činnosti obcí jsou v případě samostatné působnosti kontrolovány Ministerstvem vnitra a v případě přenesené působnosti prostřednictvím orgánů státní správy, nebo krajskými úřady. [5], [7], [16]

K tomu, aby mohly obce vůbec existovat a vykonávat tyto funkce, je potřeba stanovit legislativní a ekonomické předpoklady. **Legislativní předpoklad** udává, že je potřeba existence zákonů, které umožní územní samosprávě – obci vykonávat její funkce a vymezují její odpovědnost, rozhodovací pravomoci a také autonomii. Dále určuje i její finanční hospodaření. V rámci **ekonomického předpokladu** je obci umožněno hospodařit s financemi. Zahrnuje potřebu vlastnictví majetku a právo hospodařit s ním, nebo také možnost získávání vlastních peněžních prostředků, či sestavování vlastního rozpočtu. [6]

V rámci již zmíněných funkcí týkajících se působnosti plní obec ještě další dílčí funkce, které spolu úzce souvisí a navzájem se prolínají. Mezi tyto funkce patří:

- politické,
- sociální,
- ekonomické a
- územně technické funkce.

Politické funkce odkazují na to, že obec by měla být reprezentantem svých občanů, jelikož ti si své zástupce zvolili nepřímo ve veřejné volbě. Dále je i koordinátorem vztahů s krajem a státem. Do **sociální funkce** patří snaha obce zajistit sociální služby a péči. S tím souvisí např. podpora nezaměstnaných a jim směřovaná pomoc při hledání práce, nebo zajištění sociálních služeb pro slabší vrstvy obyvatelstva. V rámci **ekonomické funkce** má obec za úkol zabezpečovat veřejné statky pro své občany. Znamená to tedy, že má snahu o neustálý rozvoj ekonomiky obce a zajišťuje blaho svým občanům. Z toho důvodu vytváří příznivé podnikatelské prostředí, snaží se odpovědně hospodařit apod. **Územně technická funkce** udává snahu obce o co nejefektivnější využití svého území dle územního plánu k aktivitám svých občanů. Měla by tedy vést k dlouhodobě udržitelnému sociálně ekonomickému rozvoji území obce. [6]

1.2.2 Orgány obce

Na řízení obce se podílejí i občané a to buď nepřímo, nebo přímo. Nepřímo se mohou podílet pomocí volených zástupců v zastupitelstvu, přímo např. svou aktivní účastí ve veřejných zasedáních zastupitelstva obce, či v komisích. Další důležitou možností sloužící k vyjádření občanů je místní referendum, pomocí kterého se mohou vyjadřovat k jednotlivým otázkám rozvoje obce. Občané tedy rozhodují o složení volených orgánů obce. Tyto orgány mají za úkol zabezpečovat veřejné statky pro občany, hospodařit s majetkem obce, zřizovat organizace pro plnění svých samosprávných funkcí či rozvíjet vztahy s jinými obcemi, státem a ostatními subjekty. [5], [7]

Obec je dle zákona o obcích spravována zastupitelstvem. Mezi její další orgány patří rada obce, starosta a jeho zástupci, obecní úřad a další poradní a kontrolní orgány obce.

Zastupitelstvo obce má jakožto volený orgán hlavní pravomoci v rozhodování týkající se její samostatné působnosti. Pro schválení usnesení je potřeba nadpoloviční většiny hlasů. Počet členů zastupitelstva se odvíjí od celkového počtu obyvatel a velikosti území obce. Tito volení členové vzejdou z komunálních voleb, svou funkci tedy vykonávají po dobu čtyřletého volebního období. Zasedání musí probíhat minimálně jednou za tři měsíce a je dle zákona veřejné. V rámci samostatné působnosti má zastupitelstvo za úkol rozhodovat o programu rozvoje obce, schvaluje její rozpočet a závěrečný účet, vydává obecně závazné vyhlášky obce a vyhlašuje místní referendum,

dále je mu vyhrazeno zakládat a rušit organizační složky, příspěvkové organizace a právnické osoby obce. Zastupitelstvo má také pravomoci rozhodovat o majetkových záležitostech, v tomto případě musí své záměry předem zveřejnit. V některých situacích má možnost převést své pravomoci na radu obce.

Rada obce zastává její výkonnou funkci. Je tvořena vybranými členy zastupitelstva a zároveň je zastupitelstvu odpovědná. Usnesení rady je schváleno v případě, že pro něj hlasuje nadpoloviční většina všech jejích členů. Jednání rady jsou neveřejná. Pro stanovení rady je potřeba minimálně pět členů a stanovuje se pouze tehdy, je-li v zastupitelstvu minimálně 15 členů. Pokud je počet zastupitelů nižší než 15, rada se nevolí a její funkce vykonává starosta. Maximální počet členů je 11, avšak její celkový počet musí být lichý a nesmí přesáhnout jednu třetinu počtu členů zastupitelstva. Rada obce je tvořena starostou, který stojí v jejím čele, místostarostou a dalšími členy. Pravomoci rady obce souvisí s jejím hospodařením. Patří mezi ně příprava návrhů pro jednání zastupitelstva, zabezpečování hospodaření obce včetně rozpočtových opatření, vydávání nařízení v případě přenesené působnosti na základě zákona, či zřizování dalších výkonných orgánů obecního úřadu.

Ze zasedání zastupitelstva a rady je povinnost pořizovat záznam. Ten je podepisován starostou a místostarostou a obsahuje počet přítomných členů, průběh jednání, výsledky hlasování a přijatá usnesení.

Představitel obce, **starosta**, zastupuje obec navenek. Je volen zastupitelstvem, které ho volí ze svých řad, a zastupitelstvu také odpovídá. Starosta je odpovědný za informování veřejnosti o činnostech obce, svolává zastupitelstvo a radu obce, jejíž schůze připravuje a řídí, dále se souhlasem krajského úřadu jmenuje a odvolává tajemníka a je odpovědný za objednání a provedení auditu hospodaření dané obce. Zástupcem starosty je místostarosta, který ho v jeho nepřítomnosti zastupuje, a společně podepisují právní předpisy obce.

Starosta spolu s místostarostou a tajemníkem tvoří **obecní úřad**. Ten má za úkol vykonávat administrativně organizační činnosti, které souvisí se samostatnou a přenesenou působností obce. V případě samostatné působnosti plní jemu uložené úkoly od zastupitelstva a rady obce a pomáhá výborům a komisím s jejich činností. V jeho čele stojí starosta, který jmenuje tajemníka vždy u pověřených obecních úřadů

a v obcích s rozšířenou působností. Tato funkce může být zřízena i v ostatních obcích. Obecní úřad může jako své výkonné orgány zřizovat odbory, jejichž počet a náplň je závislá na velikosti obce a rozsahu oblasti samosprávních a přenesených funkcí. Nejčastěji bývají vytvářeny ekonomické odbory, odbory územního plánování a rozvoje obce apod. Tyto odbory spolu musí ale úzce spolupracovat, jinak nemůže být zaručena efektivnost řízení obce.

Obec má v kompetenci možnost zřídit i další poradní a kontrolní orgány, mezi které patří výbory a komise. Iniciativní a kontrolní orgány zastupitelstva jsou **výbory** a jejich počet závisí na rozhodnutí zastupitelstva, povinnost je ale vždy zřídit výbor finanční a kontrolní. Oba tyto výbory musí mít nejméně tři členy, mezi kterými nemohou být starosta, místostarosta, tajemník, ale ani další členové, jejichž činnost souvisí s hospodařením obce. Celkový počet členů musí být vždy lichý. **Finanční výbor** má za úkol kontrolovat hospodaření s majetkem a finančními prostředky obce a také plní další činnosti, kterými ho pověřilo zastupitelstvo. Povinnost **kontrolního výboru** je kontrola plnění usnesení zastupitelstva a rady obce a dále kontrola právních předpisů. V případě, že se v územním obvodu obce hlásí k jiné než české národnostní menšině minimálně 10 % občanů, obec zřizuje **výbor pro národnostní menšiny**, který je tvořen i zástupci těchto národnostních menšin. Naopak iniciativními a poradními orgány rady obce jsou **komise**, které mohou zároveň plnit i funkci výkonných orgánů v rámci přenesené působnosti obce. Ve svěřeném úseku přenesené působnosti jsou odpovědní starostovi, za své ostatní činnosti ale odpovídají radě obce. [7], [16]

1.2.3 Organizační složky a příspěvkové organizace obce

V předchozí kapitole bylo v souvislosti s vymezením orgánů obce zmíněno, že zastupitelstvu je vyhrazeno právo zakládat a rušit organizační složky a příspěvkové organizace obce. Tyto organizace jsou zřizovány dle zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů. Jelikož jsou organizacemi neziskovými, nejsou zřizovány za účelem dosahování zisku, ale z důvodu, aby na neziskovém principu zabezpečovaly veřejné statky pro uspokojování potřeb občanů. Nejčastěji jsou jako veřejnoprávní organizace zřizovány:

- organizační složky,
- příspěvkové organizace a

- obecně prospěšné společnosti.

Organizační složky v současné době zabezpečují převážně čisté veřejné statky. Nemají právní subjektivitu, nejsou účetní jednotkou a z toho důvodu jsou všemi svými příjmy a výdaji napojeny na rozpočet obce – svého zřizovatele. Zřizovatel jmenuje vedoucího organizační složky, který disponuje právy na jejím řízení. Tento typ neziskové organizace volí zastupitelstvo v případě, že se jedná o organizaci s malým personálním obsazením, která nevstupuje do složitých ekonomických a právních vztahů, či nevyžaduje složité technické nebo strojní vybavení. Organizační složka má povinnost dosahovat příjmů, které jí stanovil rozpočet, to znamená, že by měla své úkoly plnit co nejhospodárněji. Finanční prostředky jí poskytuje zřizovatel a to formou provozních záloh v hotovosti, nebo zřízením běžného účtu v bance. Současně ji může pověřit vybíráním některých rozpočtových příjmů z její činnosti, tyto částky jsou převážně velice malé, organizační složka z nich nesmí hradit své výdaje, ale musí je nejpozději do konce každého měsíce převést na účet svého zřizovatele, kterému musí vrátet i nevyčerpanou zálohu. Své hospodaření s příjmy a výdaji zaznamenává v peněžním deníku a toto hospodaření podléhá finanční kontrole ze strany zřizovatele.

Pro zabezpečování smíšených veřejných statků, které jsou občanům poskytovány za uživatelský poplatek, obec zřizuje **příspěvkové organizace**, které jsou zpravidla neziskové, ale svým rozsahem a strukturou vyžadují právní subjektivitu. Z toho důvodu musí být zapsány v obchodním rejstříku. Příspěvkové organizace hospodaří svým rozpočtem, mají tedy peněžní prostředky získané vlastní činností. Tyto organizace ale většinou nejsou soběstačné, jelikož jejich vlastní peněžní prostředky často nestačí na pokrytí nákladů potřebných k vykonávání jejich činnosti. Proto hospodaří i s přijatými prostředky z rozpočtu svého zřizovatele. Z tohoto rozpočtu dostávají příspěvky na provoz v návaznosti na své výkony a jiná kritéria a příspěvky na investice. V některých případech může být příspěvková organizace i odvodová. K takové situaci dochází např. v případě, kdy její plánované výnosy přesahují plánované náklady, její investiční zdroje jsou větší, než je potřeba, nebo pokud porušila rozpočtovou kázeň. V těchto případech je napojena na rozpočet obce odvodem. Příspěvková organizace má možnost zřídit peněžní fondy, ze kterých získává prostředky k hospodaření. Mezi tyto fondy patří rezervní fond, investiční fond, fond odměn a fond kulturních a sociálních potřeb. [18]

2 Finanční hospodaření města

Cílem obce je co nejlépe uspokojovat potřeby svých občanů a plnit úkoly, které plynou z její zákonem stanovené působnosti. Současně by měla dosahovat sociálně ekonomického rozvoje. V souvislosti s těmito cíli jakožto veřejnoprávní korporace hospodaří se svým majetkem. Majetek musí být využíván účelně a obec má povinnost pečovat o jeho zachování a rozvoj. [16]

Obec je účetní jednotkou, proto musí vést účetnictví dle zákona o účetnictví. Zároveň musí plnit tři základní kritéria výkonu veřejné správy – hospodárnost, efektivnost a účelnost. Tato tři kritéria jsou sledována i při finanční kontrole, která prověřuje správné hospodaření obce s veřejnými prostředky. [19], [22]

Hospodárnost znamená takové využití veřejných prostředků, aby bylo dosaženo stanovených cílů a úkolů s co nejnižším vynaložením zdrojů. Zároveň je potřeba dodržet odpovídající kvalitu těchto cílů a úkolů. **Efektivnost** naopak udává, že je potřeba využít veřejné prostředky takovým způsobem, aby bylo dosaženo co nejvyššího možného užitku, kvality a přínosu plněných úkolů ve srovnání s objemem prostředků, které byly na tyto úkoly vynaloženy. Posledním kritériem je **účelnost**. Ta lze definovat jako využití veřejných prostředků k zajištění optimální míry dosažení cílů při plnění všech stanovených úkolů. Právní vymezení těchto kritérií je uvedeno v zákoně č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě, z toho důvodu je jejich plnění pro obce závazné. [2]

Finanční hospodaření územních samosprávných celků se řídí zákonem č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů. V tomto zákoně je upravena tvorba, postavení, obsah a funkce rozpočtů územních samosprávných celků, tzn. obcí a krajů, a dále stanovuje pravidla hospodaření s jejich finančními prostředky. [18]

2.1 Rozpočet územní samosprávy

Hlavním nástrojem hospodaření územních samosprávných celků je rozpočet, který je důležitou součástí rozpočtové soustavy. Rozpočet územních samosprávných celků je v České republice označován jako decentralizovaný peněžní fond, který stejně jako všechny veřejné rozpočty využívá nenávratného, neekvivalentního a nedobrovolného způsobu financování. Na rozpočet se lze dívat dvojím pohledem. Rozpočet jako bilance,

kdy je sledována rovnováha příjmů a výdajů za rozpočtové období – kalendářní rok. Druhý pohled představuje rozpočet jako finanční plán. V tomto případě by měl zajistit platební schopnost obce, tj. solventnost, a to způsobem, že připouští pouze výdaje, které jsou kryty reálně očekávanými příjmy, dosavadními rezervami, či půjčkami, které je možné získat a splatit. Je tedy potřeba zohlednit svá finanční omezení. Rozpočet může být chápan i jako nástroj k prosazování cílů obce. Financování činností obce se řídí rozpočtem po dobu jednoho roku. Je sestavován zpravidla jako vyrovnaný, jedná se tedy o situaci, kdy příjmy pokryjí veškeré výdaje. Rozpočet může být schválen i jako přebytkový, to znamená, že příjmy jsou vyšší než výdaje. Při schválení schodkového rozpočtu musí být ale přesně definováno, jakým způsobem bude schodek uhrazen. [3], [9]

Během sestavování ročního rozpočtu musí obce vycházet z rozpočtového výhledu, který je pomocným nástrojem a slouží k střednědobému finančnímu plánování rozvoje obecního hospodářství. V rozpočtovém výhledu jsou obsaženy základní údaje o příjmech a výdajích, zahrnuje zpravidla údaje o dlouhodobých závazcích a pohledávkách, o finančních zdrojích a potřebách dlouhodobých realizovaných záměrů. Tyto údaje jsou stanoveny zpravidla na dva až pět let následujících po roce, na který je roční rozpočet sestavován. [3]

Rozpočet územní samosprávy se obvykle sestavuje ve dvojím průřezu, jako běžný a kapitálový rozpočet. Díky tomuto rozdělení je odděleno běžné hospodaření od investičního a je umožněno přehledně analyzovat využívání daňových a nedaňových příjmů a také nutnost využívání návratných příjmů na financování investic a únosnou výši dluhové služby.

Běžný neboli provozní rozpočet je bilance běžných příjmů a výdajů, které se vztahují k rozpočtovému roku a zpravidla se každoročně opakují. Běžnými příjmy by se měly financovat běžné výdaje. Běžný rozpočet by měl být sestavován jako přebytkový případně vyrovnaný. Při vyrovnaném rozpočtu se běžné příjmy rovnají běžným výdajům, z toho důvodu je obec schopna svými běžnými příjmy krýt pouze běžné výdaje. V případě deficitního rozpočtu jsou běžné příjmy nižší než běžné výdaje a obec svými provozními příjmy nedokáže pokrýt své provozní výdaje. Oba tyto případy, vyrovnaný a deficitní rozpočet, jsou ukázkou zhoršeného hospodaření obce a není možné pokrýt dluhovou službu.

Naopak v kapitálovém rozpočtu jsou zachyceny příjmy, které se vztahují k financování investičních potřeb, přesahují tedy období jednoho rozpočtového roku. Tyto příjmy a výdaje mají zpravidla jednorázový charakter a jsou neopakovatelné. Kapitálový rozpočet může být sestaven jako vyrovnaný, přebytkový, nebo deficitní, stejně jako v případě běžného rozpočtu. [9]

Tab. č. 1: Schéma běžného rozpočtu

SCHÉMA BĚŽNÉHO ROZPOČTU	
Příjmy	Výdaje
Daňové: <ul style="list-style-type: none"> – svěřené daně – sdílené daně – místní (a regionální) daně – správní poplatky (daně) 	<ul style="list-style-type: none"> – všeobecné veřejné služby (veřejná správa apod.) – veřejný pořádek (policie, hasiči apod.) – péče o zdraví (veřejné zdravotnictví atd.) – bydlení – komunální služby – na podnikání – ostatní běžné výdaje (nahodilé, placené pokuty apod.) – placené úroky – běžné dotace jiným rozpočtům
Nedaňové: <ul style="list-style-type: none"> – uživatelské poplatky za služby – příjmy z pronájmu majetku – příjmy od vlastních neziskových organizací – zisk z podnikání – ostatní 	
Přijaté transfery: <ul style="list-style-type: none"> – běžné dotace ze státního rozpočtu – běžné dotace ze státních fondů – od územních rozpočtů – ostatní běžné příjmy (nahodilé, přijaté dary, sankce apod.) 	
(Saldo – přebytek)	(Saldo – přebytek)

Zdroj: [9], vlastní zpracování, 2015

Tab. č. 2: Schéma kapitálového rozpočtu

SCHÉMA KAPITÁLOVÉHO ROZPOČTU	
Příjmy	Výdaje
<ul style="list-style-type: none">– z prodeje majetku– kapitálové přijaté dotace z rozpočtové soustavy– příjmy z půjček apod.– příjmy z emise vlastních obligací– přebytek běžného rozpočtu– dary na investice apod.	<ul style="list-style-type: none">– na investice– kapitálové dotace jiným rozpočtům– na nákup obligací, akcií– poskytované střednědobé a dlouhodobé půjčky– splátky dříve přijatých půjček– krytí deficitu běžného rozpočtu

Zdroj: [9], vlastní zpracování, 2015

2.2 Rozpočtový proces a zásady

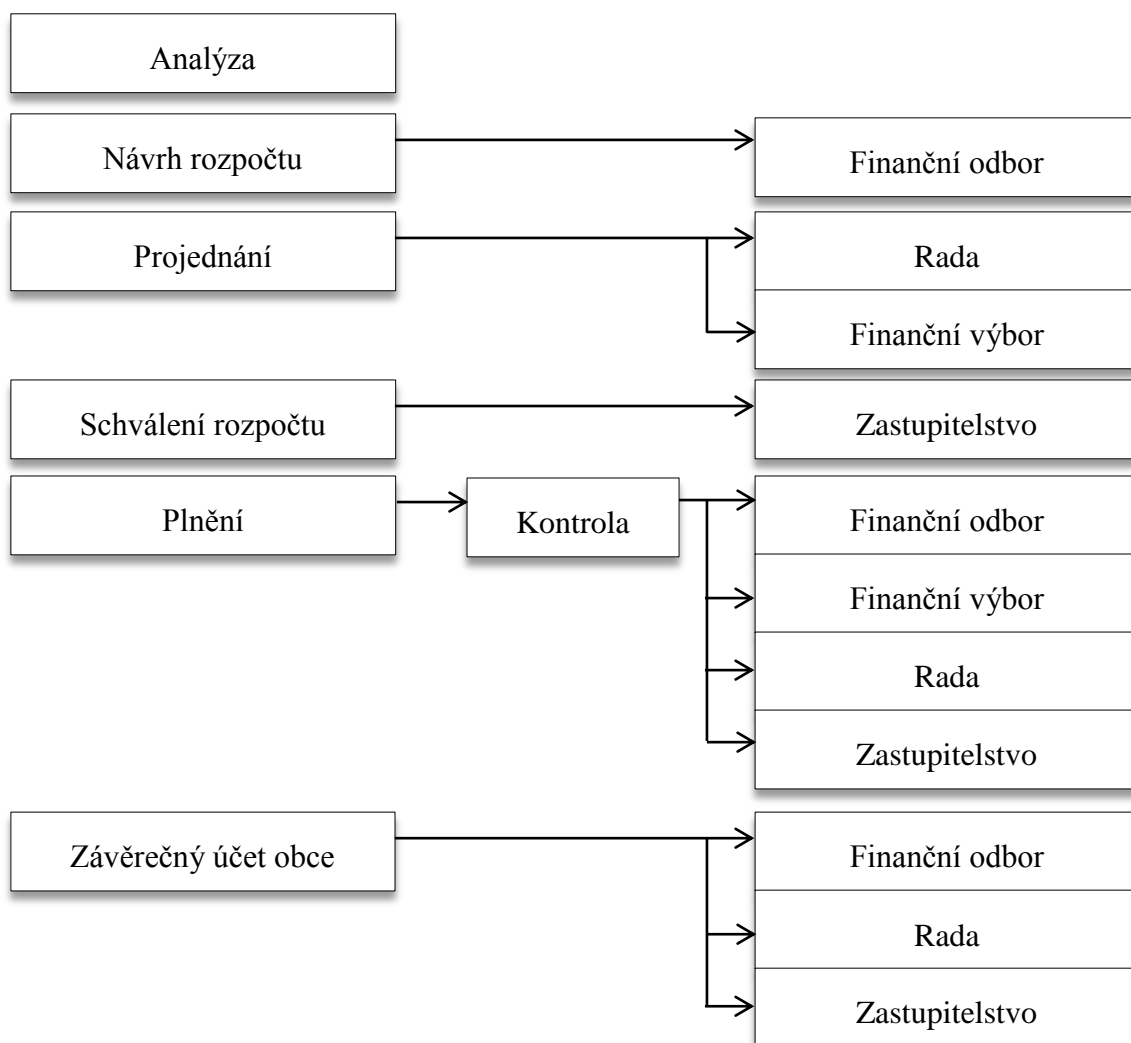
Rozpočtový proces, tedy všechny jeho etapy, je delší než rozpočtové období, trvá zpravidla 1,5 – 2 roky. Představuje činnost volených a výkonných orgánů obce, která souvisí s obecním rozpočtem. Jednotlivé etapy rozpočtového procesu zahrnují: analýzu minulosti a stanovení priorit pro rozpočtové období, sestavení návrhu rozpočtu, kdy tuto činnost provádí výkonný orgán obce, zpravidla finanční odbor. Podkladem pro sestavení návrhu je rozpočtový výhled, ve kterém musí být obsaženy jednotlivé požadavky zastupitelů a vedoucích odborů. Dalším bodem procesu je projednávání návrhu ve finančním výboru a radě obce a poté následuje schvalování rozpočtu, jehož provedení je v kompetenci zastupitelstva obce. Je nutné, aby byl rozpočet vždy reálný, pravdivý a úplný. Tyto tři zásady mají zásadní význam při plnění rozpočtu, jeho kontrole a vyhodnocování během roku. Finanční odbor a rada obce sestavují závěrečný účet, kde je zobrazen přehled o skutečném plnění rozpočtu. Za schválení závěrečného účtu je odpovědné zastupitelstvo. Obec má povinnost nechat své hospodaření přezkoumat buď krajským úřadem, nebo prostřednictvím auditora. [9]

Během jednotlivých etap je potřeba dodržovat rozpočtové zásady, mezi které patří:

- každoroční sestavování a schvalování rozpočtu před začátkem rozpočtového období. V případě, že není příslušný rozpočet schválen před začátkem rozpočtového období, obec hospodaří podle rozpočtového provizoria,
- reálnost a pravdivost rozpočtu,

- úplnost a jednotnost rozpočtu, které je dosaženo pomocí závazné rozpočtové skladby,
- dlouhodobá vyrovnanost rozpočtu, jakožto základ úspěšného dlouhodobého hospodaření,
- hospodárnost a efektivnost, účetní audit,
- publicita, která má vést k důkladné informovanosti občanů. [6]

Obr. č. 2: Fáze rozpočtového procesu

Zdroj: [9], vlastní zpracování, 2015

2.3 Příjmy obecních rozpočtů a jejich členění

Důležitým předpokladem nezávislosti obce je hospodaření podle vlastního rozpočtu a s tím související právo rozhodování o části svých příjmů. Obce musí zajišťovat velké množství veřejných statků v lokálním měřítku pro potřeby svých občanů, ale i v měřítku

národním v rámci přenesené působnosti. Na zabezpečení těchto statků musí vynakládat výdaje, proto je důležité, aby měly dostatek finančních prostředků na jejich financování.

Je vhodné, aby příjmy obce byly dostatečně výnosné a tím zajišťovaly dostatečnou míru finanční soběstačnosti. Zároveň by měly být plánovatelné v krátkodobém, ale i střednědobém a dlouhodobém časovém horizontu. Příjmy by měly být v určité míře závislé na aktivitě obce a pokud možno rovnoměrně rozloženy, jak z časového, tak z prostorového hlediska. V neposlední řadě náklady na správu a výběr daní a poplatků by měly být minimální a tedy administrativně nenáročné. [6]

Příjmy obecních rozpočtů, stejně jako příjmy veřejných rozpočtů, lze členit z několika hledisek.

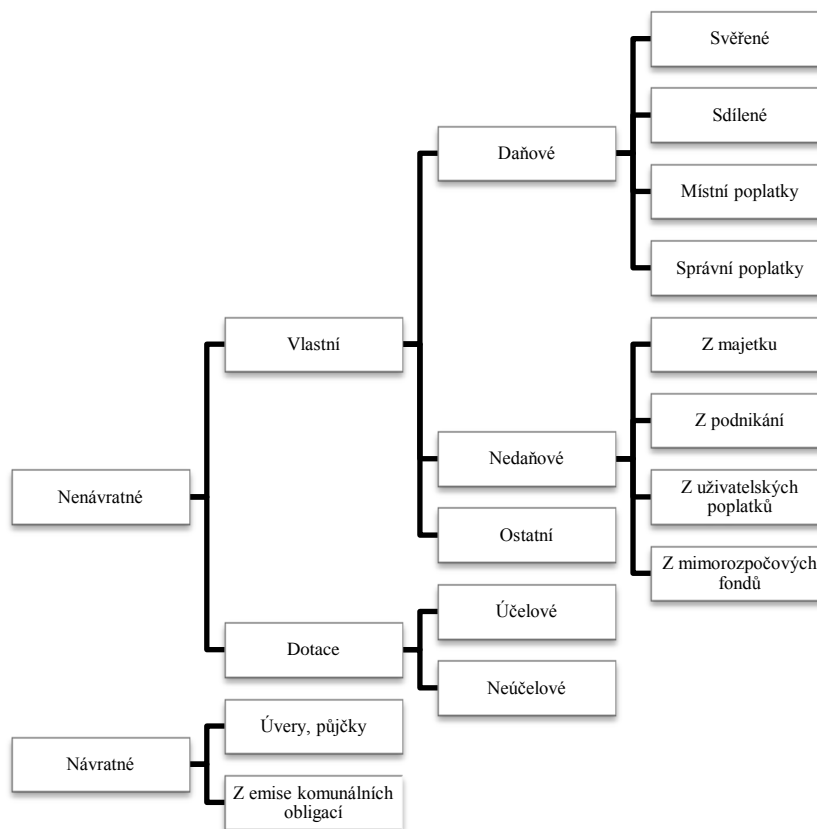
Obr. č. 3: Členění příjmů

Zdroj: [8], vlastní zpracování, 2015

Nejvýznamnějším hlediskem členění příjmů je členění dle návratnosti. Toto členění zobrazuje schéma uvedené na obr. č. 4 a bude blíže rozpracováno v následujících dvou kapitolách.

Obr. č. 4: Schéma příjmů rozpočtu obce

Zdroj: [8], vlastní zpracování, 2015

2.3.1 Nenávratné příjmy

Rozhodující skupinou tvořící hlavní podíl na celkových příjmech rozpočtů obcí jsou nenávratné příjmy. Ty se z ekonomického hlediska dělí na vlastní a cizí. Vlastní příjmy zahrnují daňové, nedaňové a kapitálové příjmy a mezi cizí příjmy se řadí přijaté dotace. Tyto jednotlivé druhy příjmů jsou začleněny do následujících čtyř tříd:

- třída 1 – daňové příjmy,
- třída 2 – nedaňové příjmy,
- třída 3 – kapitálové příjmy a
- třída 4 – přijaté dotace. [6]

Daňové příjmy

Daňové příjmy jsou druhým nejvýznamnějším příjmem rozpočtu obce a tvoří rozhodující podíl v jeho celkových příjmech. Do obecního rozpočtu plynou daně svěřené a daně sdílené. V případě **svěřených daní** náleží celý výnos přímo do obecního

rozpočtu a obec nemá daňovou pravomoc ovlivňovat jejich výši. V druhém případě, tedy u **sdílených daní**, plyne do rozpočtu obce pouze určitá část daně, která je stanovena jako podíl na celostátně vybíraných daních. Rozpočtové určení daní je blíže specifikováno v zákoně č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení daní, kde je udán i podíl plynoucí obci z celostátního hrubého výnosu daně. Mezi svěřené daně je řazena daň z nemovitých věcí a daň z příjmů právnických osob, kdy je poplatníkem příslušná obec. Do sdílených daní patří daň z přidané hodnoty, všechny typy daně z příjmů fyzických osob a daň z příjmů právnických osob v případě, kdy není poplatníkem daná obec. [6], [17]

Daň z nemovitých věcí zajišťuje obci stabilní výnos. Nevýhodou této daně je, že obce mají pouze malé pravomoci ovlivňovat její výši. Možností, jak ovlivnit výši daně z nemovitých věcí, je zavedení místního koeficientu, případně snížení či zvýšení koeficientu polohové renty. Místní koeficient je možné stanovit ve výši 2, 3, 4, 5 a je jím násobena celá daňová povinnost poplatníka. Výše uvedené možnosti zavádějí obce obecně závaznou vyhláškou. Některé nemovitosti (postižené živelnou pohromou, vybrané zemědělské pozemky) mohou být od této daně osvobozeny. [10]

V rámci daňových příjmů je potřeba zmínit i místní poplatky, které mají fakultativní charakter, obec tedy rozhoduje, zda a které poplatky na svém území zavede. Každá obec má možnost zavést až osm druhů místních poplatků:

- poplatek ze psů,
- poplatek za lázeňský nebo rekreační pobyt,
- poplatek za užívání veřejného prostranství,
- poplatek ze vstupného,
- poplatek z ubytovací kapacity,
- poplatek za povolení k vjezdu s motorovým vozidlem do vybraných míst a částí měst,
- poplatek za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů,
- poplatek za zhodnocení stavebního pozemku s možností jeho připojení na stavbu vodovodu nebo kanalizace. [10]

Druhy poplatků a podmínky jejich stanovení a vybírání upravuje zákon České národní rady č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích. V případě, že se obce rozhodnout zavést určitý místní poplatek, je potřeba vydat obecně závaznou vyhlášku, ve které stanoví sazbu poplatku, vznik a zánik poplatkové povinnosti, lhůty pro plnění ohlašovací povinnosti, splatnost, úlevy a případné osvobození od poplatku. Tyto vyhlášky nesmí být v rozporu s výše uvedeným zákonem. Obce mohou mimo místní poplatky vybírat i poplatky správní. [23]

Nedaňové příjmy

Další skupinou nenávratných příjmů jsou nedaňové příjmy, jejichž společnou vlastností je, že neplynou z povinnosti uložené zákonem, ale obce je získávají z vlastní aktivity nebo z aktivity jiných subjektů ve prospěch obce. [1]

Jedním druhem nedaňových příjmů jsou příjmy z vlastního podnikání, které zahrnují zisk místních podniků, podíly na zisku podniků s majetkovým vkladem obce, příjmy z pronájmu nebo prodeje obecního majetku, či příjmy z obchodování s cennými papíry. Místní podniky poskytují služby občanům a většinou hospodaří na neziskovém principu. Z toho důvodu je jejich zisk pro obec spíše výjimečný, jelikož poplatky za poskytované služby jsou obvykle stanoveny v ekonomicky nutné výši. Příjmy od podniků, kde má obec majetkový vklad, jsou spojeny s určitým rizikem. Je nutné, aby byl podnikatelský subjekt prosperující, generoval zisk, v opačném případě by trčila i obec a její vklad by byl znehodnocován. Další možností vlastního podnikání je pronájem a prodej vlastního majetku. Příjmy získávané tímto způsobem jsou závislé na kvalitě a druhu majetku vlastněného obcí. Rozhodnutí o tom, zda majetek prodat nebo pronajmout, je závislé na důkladné ekonomické analýze výhodnosti získání příjmů a to z krátkodobého i dlouhodobého hlediska. Dočasně volné peněžní prostředky má obec možnost investovat a tím dále zhodnotit. V tomto případě má možnost využít termínovaného vkladu, investovat do obchodovatelných cenných papírů apod. [1]

Obce mohou své finanční prostředky soustředit i v mimorozpočtových fondech, které jsou zpravidla účelové a jejich vytvoření závisí na množství nadbytečných peněžních prostředků. [6]

Obce využívají i příjmy z užitelských poplatků, které jsou vybírány za poskytované smíšené statky. Využití tohoto systému umožňuje přesné měření spotřeby veřejného

statku. Tyto poplatky jsou nejčastěji využívány v případě vodného a stočného, odvozu komunálních odpadů, za poskytování sportovních či kulturních služeb apod. [4]

Za další nedaňový příjem obce lze považovat příjem ve formě sankčních pokut. Ty jsou většinou doplňkového charakteru a jejich výnos je malý a nahodilý. Pokuty mohou být subjektům uloženy v přestupkovém řízení a bývají zpravidla ukládány za znečišťování veřejného prostranství, za nepořádek, znečišťování ovzduší apod. Obce mohou získat finanční prostředky i formou darů, nebo jako výnos z veřejných sbírek. [4]

Dotace

Důležitým příjmem obcí jsou dotace, které jsou obcím poskytovány k plnění přenesené působnosti, ale i na financování provozních potřeb (běžné dotace) a zajišťování veřejných statků (kapitálové – investiční dotace). Dotace lze dělit z několika hledisek. Obce získávají dotace účelové a neúčelové. Vymezení těchto typů dotací je patrné již z jejich názvu. Účelové dotace jsou obcím poskytovány na určitý účel a k získání je potřeba dodržet stanovené podmínky. Nejčastěji jsou poskytovány na financování vzdělání, záchranné služby, na zabezpečování bezpečnosti apod. V případě neúčelových dotací není přesně stanoven účel, jsou tedy nepodmíněné a obce je mohou využít dle svého uvážení. [6], [9]

Dotace lze rozdělit i dle kritéria nárokování neboli podle způsobu, jakým je obce získávají. Nárokové dotace získává obec automaticky, aniž by o ně musela žádat, naopak o nenárokové dotace musí obec žádat a zároveň musí splňovat určité podmínky potřebné k jejich získání. [9]

Obce mají možnost získat prostředky ze státního rozpočtu nebo z všeobecné pokladní správy, kterou spravuje Ministerstvo financí ČR. Dále mohou získat dotace z rozpočtových kapitol některých ministerstev, nebo ze státních mimorozpočtových fondů. V tomto případě se nejčastěji jedná o Státní fond životního prostředí, Státní fond rozvoje bydlení a Státní fond dopravní infrastruktury. Dotace mohou obcím plynout i od krajů. V neposlední řadě je potřeba zmínit dotace ze strukturálních fondů Evropské unie, které jsou přísně účelové, mohou mít charakter běžných i kapitálových dotací a obce se musí obvykle finančně zapojit. Dotace z Evropské unie jsou zpravidla vypláceny až po realizaci projektu a jsou určeny na výstavbu a podporu staveb s ekologickou problematikou, na budování cyklotras či podporu cestovního ruchu. [9]

2.3.2 Návrtné příjmy

Obce se mohou v průběhu roku dostat do problematické finanční situace, kdy nemají dostatek finančních prostředků, nebo nemohou využívat finanční rezervy. V těchto případech využívají návratných příjmů, pomocí kterých mohou situaci řešit. Návrtné příjmy mohou mít podobu:

- úvěrů,
- příjmů z emise obligací,
- návratných půjček či návratných finančních výpomocí od jiných subjektů. [8]

Tyto návratné zdroje musí obce dříve či později vrátit svým věřitelům a současně s jistinou splatit i úrok, což znamená, že tyto příjmy jsou spjaty s úrokovým zatížením, které může hospodaření obce v budoucnu značně zatížit, jelikož placené úroky snižují běžné výdaje územního rozpočt

Nejvíce využívaným návratným zdrojem financování obcí jsou **úvěry**, které mohou být krátkodobého, střednědobého, nebo dlouhodobého charakteru a obce je získávají od peněžních ústavů – bank. Úvěry jsou využívány zejména k financování investičních potřeb v oblasti infrastruktury, školství, péče o zdraví a sociální péče apod. a především v situacích, kdy se obce potýkají s problémem omezenosti vlastních finančních prostředků ve svých rozpočtech.

Další způsob financování investičních potřeb je prováděn prostřednictvím **emise cenných papírů**, zvláště obligací. Tento způsob získání finančních prostředků je ale oproti úvěru nákladnější a menší obce si ho často nemohou dovolit.

Kromě výše zmíněných návratných příjmů může obec využívat i **směnky**, které nahrazují hotové peníze a s jejichž pomocí je možné uhradit finanční závazky s určitým časovým odstupem. Další možností, jak financovat investiční potřeby, které souvisí se zabezpečením veřejných statků, je **finanční leasing**. Jedná se o tzv. komunální leasing, finanční nebo operativní pronájem. Výhodou leasingu je rychlost pořízení investice a pružnost splátkového kalendáře, za nevýhodu jde naopak považovat přílišná finanční náročnost. [7]

2.4 Výdaje obecních rozpočtů a jejich členění

Územní samosprávy, tedy i obce, zabezpečují a financují veřejné statky pro obyvatelstvo. Je to z důvodu decentralizace veřejné správy, která vede k posilování role územní samosprávy. Velikost výdajů jednotlivých obcí je rozdílná, je to způsobeno různými faktory, mezi které patří velikost obce, počet obyvatel a rozsah přenesené působnosti. [7]

Výdaje obecních rozpočtů, stejně jako příjmy, lze členit dle různých kritérií. Nejčastěji jsou výdaje členěny dle ekonomického hlediska na běžné a kapitálové. **Běžné výdaje** slouží k financování pravidelně se opakujících potřeb, proto je lze označit také jako provozní nebo neinvestiční. Obce je nejčastěji využívají k financování příspěvkových organizací, s jejichž pomocí zajišťují veřejné statky. Naopak **kapitálové výdaje** obce využívají na financování dlouhodobých potřeb, které obvykle přesahují jedno rozpočtové období. Tyto výdaje jsou zejména investiční, jednorázové a pravidelně se neopakují. Kapitálové výdaje slouží nejen k pořízení nových investic, ale i ke splácení jistiny půjček. [4], [7]

Podstatnou část celkových běžných výdajů rozpočtu obce tvoří **mandatorní výdaje**. Tyto výdaje jsou obligatorní a jejich struktura je vymezena zákonnými úpravami. Mandatorní výdaje zahrnují pouze běžné výdaje a patří mezi ně např. výdaje spojené s oblastí školství, s opravou a údržbou místních pozemních komunikací, likvidací komunálních odpadů či s oblastí kultury. [6]

Další možností, jak členit výdaje, je z hlediska rozpočtového plánování na plánované a neplánované. Jak již z názvu vyplývá, **plánované výdaje** může obec snadno naplánovat, často se pravidelně opakují. Plánované výdaje zahrnují výdaje na financování provozu škol, obecního úřadu apod. **Neplánované výdaje** jsou především nahodilé, vstupují do rozpočtu nečekaně a lze je jen velmi těžko naplánovat. Nejčastěji mezi ně patří výdaje spojené s mimořádnými událostmi, jako jsou živelné katastrofy, nebo sankční pokuty. Obce by proto měly na krytí těchto výdajů vytvářet rozpočtové rezervy. [7]

Výdaje plní tři základní funkce, proto je lze členit i z hlediska funkcí veřejných financí na alokační, redistribuční a stabilizační. **Výdaje na alokační činnosti** zahrnují výdaje na nákup zboží a služeb od soukromých podniků nebo neziskových organizací, na

uhrazení ztráty vlastních podniků a slouží také k financování čistých a smíšených veřejných statků. **Stabilizační funkce** úzce souvisí s funkcí alokační. Obce nákupem zboží a služeb od soukromého sektoru ovlivňují poptávku, což má vliv na růst pracovních příležitostí a tím je stabilizována zaměstnanost na území obce. V případě **redistribuční funkce** se jedná o peněžní transfery obyvatelstvu. Tyto transfery jsou pouze doplňkové, jelikož nejsou příliš běžné a hlavní část sociálních dávek je poskytována ze státního rozpočtu. [7], [9]

Stejně tak, jako tomu bylo u příjmů, lze členit výdaje z hlediska návratnosti na návratné a nenávratné, které tvoří rozhodující část. Za **návratné výdaje** lze označit ty finanční prostředky, které obec krátkodobě půjčuje jinému článku rozpočtové soustavy nebo občanům formou finanční výpomoci při živelné pohromě – např. povodních. V případě **nenávratných výdajů** se jedná zejména o příspěvky (transfery) vlastním neziskovým organizacím a splátky jistin dříve čerpaných finančních prostředků. Dále do této skupiny patří placené úroky a daně, dary, výdaje na pokuty a další. [7]

3 Představení obce – Holýšov

Tato kapitola se bude věnovat představení obce, nejprve její historii a následně současnosti a samosprávě.

Město Holýšov ležící v Plzeňském kraji může být svou polohou považováno za vstupní bránu do Domažlického regionu. Rozkládá se na úpatí vrchů Trný a Makový a městem protéká řeka Radbuza. Holýšov leží na hlavní silniční trase mezi Plzní a Domažlicemi, která dále pokračuje na hraniční přechody do Bavorska. Od Plzně je město vzdáleno zhruba 30 km, od Domažlic přibližně 26 km.

Znak města má stávající podobu od roku 1993. Je rozdělen na dvě části. V horní části je černé paroží ve zlatém poli, které symbolizuje zakladatele chotěšovského kláštera Hroznatu, v dolní části je v modrém poli zkřížený stříbrný meč a klíč symbolizující svatého Petra a Pavla, patrony holýšovského kostela. Zlatá barva zobrazuje vrchnost – klášter, modrá barva řeku Radbuzu, jakožto okolí důležitých obchodních cest. [26]

Obr. č. 5: Znak města Holýšov

Zdroj: [47]

3.1 Historie obce

První historické písemné záznamy o obci se datují k roku 1273, kdy je obec označena jako Hollisou uvedena v listině věnované chotěšovskému klášteru papežem Řehořem X. Po husitských válkách je obec rozdělena mezi šlechtu a v roce 1623 se sjednocená vrací zpět do majetku kláštera, kde je až do roku 1782, kdy byl klášter zrušen a odkoupen hrabětem Thurn-Taxisem. Hrabě má ves v držení až do roku 1919. Od roku 1897 se malá ves začíná vyvíjet. Je zde založena sklárna na lité tabulové a zrcadlové sklo jakožto jeden z největších podniků své doby v monarchii. Založení sklárny vedlo

ke stavebnímu rozvoji obce a k nárůstu počtu obyvatel. Sklárna je v provozu až do hospodářské krize v 30. letech a poté, během druhé světové války, jsou její prostory přestavěny na muniční továrnu, kde pracují váleční zajatci. V obci je během tohoto období v bývalém statku Nový dvůr zřízen koncentrační tábor, pobočka Flossenbürgu. Pro Holýšov byl významným rok 1960, kdy získal statut města a spolu s ním i svůj znak. [25]

3.2 Současnost a samospráva obce

V současné době je město Holýšov obec s pověřeným obecním úřadem, vykonává tedy správu pro dalších osm obcí, konkrétně pro Bukovec, Čečovice, Černovice, Horní Kamenici, Kvíčovice, Neuměř, Štichov a Všekary. Počet obyvatel evidovaných k 01. 01. 2014 je 4 995. Katastrální výměra obce je 2 930,6 ha, přičemž největší část zaujímá lesní půda. Nejvyšším orgánem je zastupitelstvo obce, které je složeno celkem z 15 členů. Zvolena je též pětičlenná rada města. Pro současné volební období se stal starostou pan Mgr. Jan Mendřec. [39], [42], [45]

Zastupitelstvo obce zřídilo celkem tři výbory – finanční výbor, kontrolní výbor a osadní výbor pro část Dolní Kamenice. Rada obce dále zřídila sedm komisí, které slouží jako poradní orgán pro starostu a radu obce. Konkrétně to jsou komise – bytová a sociální, energetická, grantová, kulturní, povodňová a krizový štáb, pro záležitosti občanů a stavební. Bytová a sociální komise řeší otázky týkající se přidělování městských bytů, situace spojené s nepřizpůsobivými občany apod. Grantová komise vybírá a shromažďuje žádosti jednotlivců, organizací či spolků neziskového charakteru, jejichž činnost souvisí s městem Holýšov a kterým bude dále poskytnut finanční příspěvek. [40]

V obci jsou zřízeny čtyři příspěvkové organizace:

- Základní škola Holýšov,
- Mateřská škola Holýšov,
- Základní umělecká škola Holýšov a
- Městské kulturní středisko.

Samostatnou působnost obce zajišťuje Městský úřad Holýšov, který se skládá ze čtyř odborů. Schéma organizační struktury si je možno prohlédnout v příloze A. [30]

Dům dějin Holýšovska jakožto jediná organizační složka města se zaměřuje na historii města Holýšov. V jedné z expozic je návštěvníkům přiblíženo založení obce a výroba v bývalé sklárně, druhá expozice je věnována období druhé světové války a osvobození města. [24]

Město Holýšov je mimo jiné součástí Mikroregionu Radbuza, který vznikl roku 1999 jako svazek nyní 27 obcí za účelem vzájemné spolupráce při řešení otázek a tvorbě projektů týkajících se rozvoje území. Tento svazek funguje na principu vzájemné spolupráce na základě smlouvy o vytvoření dobrovolného svazku obcí dle zákona č. 128/2000 Sb., o obcích. Holýšov je dále členskou obcí Svazku Domažlicko (Svazek českých měst a obcí v česko-bavorském pohraničním prostoru Domažlicko). Tento svazek vznikl roku 1992 a v současné době sdružuje 45 obcí. Činnost svazku je nyní zaměřena hlavně na realizaci společných projektů. Holýšov má uzavřené partnerství se dvěma zahraničními obcemi – obcí Kümmersbruck ze Spolkové republiky Německo a obcí Port ve Švýcarsku. [34], [46]

4 Hospodaření města Holýšov

Následující kapitoly budou zaměřeny na příjmovou a výdajovou stránku rozpočtu obce a její zadluženost, přičemž se vyjde z platné rozpočtové skladby dle zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů. Tímto zákonem se při svém finančním hospodaření musí řídit každá obec. Finanční analýza bude provedena pro období pěti let, konkrétně pro roky 2009 – 2013. Pro zachycení hospodářského vývoje obce nebude tedy hodnocen pouze rok 2013, ale budou využity i starší roky. Díky analýze většího počtu let je možné zobrazit směr, kterým se město ubírá. Rok 2014 nebude do analýzy zahrnut, jelikož ještě není k dispozici jeho závěrečný účet. [18]

Dále je potřeba zmínit, že hospodaření jakékoliv obce v České republice podléhá přezkoumání dle zákona 420/2004 Sb., o přezkoumávání hospodaření územních samosprávných celků a dobrovolných svazků obcí. Z toho důvodu je tomu tak i v případě města Holýšov. Přezkoumání hospodaření obce Holýšov provádí Krajský úřad Plzeňského kraje, který za posledních pět let nezaznamenal žádné chyby a nedostatky. Tento fakt je uspokojivý a pro obec důležitý. [20]

4.1 Příjmová stránka rozpočtu

Jak již bylo uvedeno výše, první stránkou rozpočtu jsou příjmy, které se dle rozpočtové skladby člení do čtyř tříd – příjmy daňové, nedaňové, kapitálové a přijaté transfery. Příjmy obce by měly být zároveň dostatečně vysoké, aby stačily k pokrytí financování výdajů.

Tato kapitola bude zaměřena na porovnání upraveného rozpočtu příjmů se skutečně dosaženými příjmy, bude analyzována struktura a vývoj příjmů během sledovaných let a v neposlední řadě budou analyzovány jednotlivé třídy příjmů včetně jejich vývoje a složení.

Tab. č. 3: Plnění rozpočtu příjmů za roky 2009 – 2013 (v tis. Kč)

	2009	2010	2011	2012	2013
Schválený rozpočet	90.548,4	95.894,9	61.841,2	65.862,4	72.152,0
Upravený rozpočet	147.780,2	131.247,0	82.464,3	73.509,7	88.800,2
Skutečné příjmy	143.442,4	134.683,7	81.776,5	75.460,8	89.797,8

Zdroj: závěrečné účty města Holýšov za roky 2009 – 2013, vlastní zpracování, 2015

Z tabulky č. 3 je zřejmé, že nejlépe byly příjmy odhadnuty v roce 2011, kdy se skutečné příjmy lišily od upraveného rozpočtu příjmů o 687,87 tis. Kč. V letech 2010, 2012 a 2013 skutečné příjmy mírně přesahovaly očekávané rozpočtové příjmy, v letech 2009 a 2011 naopak upravený rozpočet nenaplnily. I přesto je třeba zmínit, že ve všech sledovaných letech skutečné příjmy naplnily upravený rozpočet přes 90%.

V prvních dvou letech se skutečné příjmy příliš nelišily, v roce 2011 ale dochází k výraznému poklesu, který pokračuje i v roce 2012. Tento pokles byl v obou letech zapříčiněn zejména velkým snížením přijatých transferů, avšak snížily se i další složky příjmů a to příjmy daňové, nedaňové a kapitálové. I přesto, že pokles kapitálových a nedaňových příjmů pokračuje i v následujícím roce, v roce 2013 dochází k opětovnému nárůstu skutečných příjmů. Tento nárůst byl způsoben především zvýšenými přijatými transfery a také daňovými příjmy, kde ale nárůst nebyl tak výrazný.

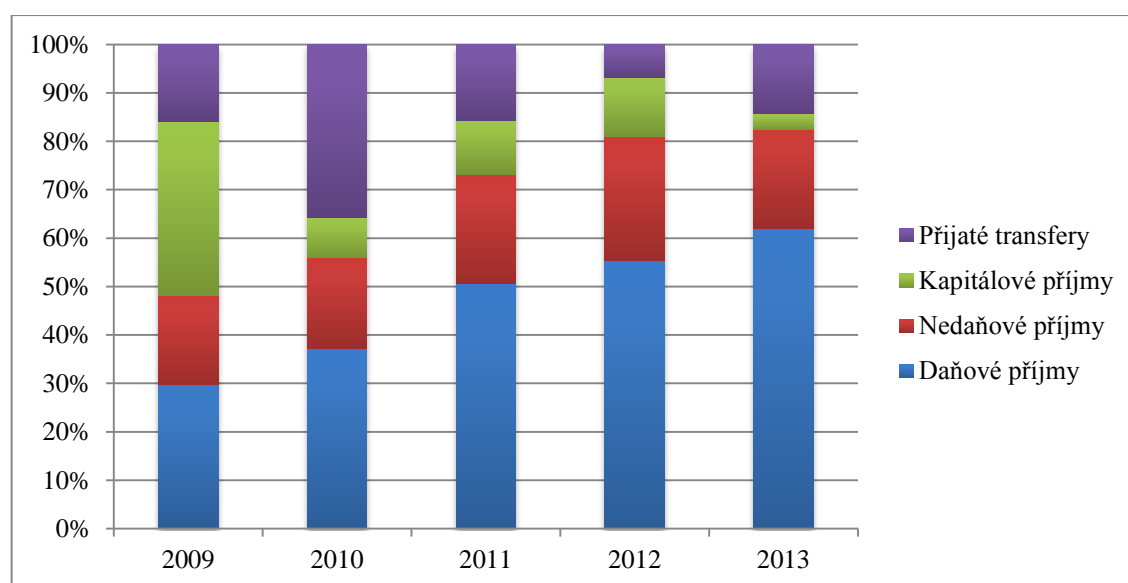
Tab. č. 4: Struktura příjmů za roky 2009 – 2013 (v tis. Kč)

	2009	2010	2011	2012	2013
Daňové příjmy	42.653,3	50.230,1	41.471,2	41.780,8	55.707,9
Nedaňové příjmy	26.531,0	25.150,6	18.402,0	19.285,7	18.293,5
Kapitálové příjmy	51.465,0	11.097,5	9.112,4	9.306,5	3.017,9
Přijaté transfery	22.793,1	48.205,6	12.790,8	5.087,8	12.778,6
Příjmy celkem	143.442,4	134.683,8	81.776,4	75.460,8	89.797,9

Zdroj: závěrečné účty města Holýšov za roky 2009 – 2013, vlastní zpracování, 2015

Celkové příjmy města Holýšov během sledovaných let postupně klesaly, k opětovnému, i když ne tak výraznému nárůstu dochází až v roce 2013. Nejvyšších celkových příjmů bylo dosaženo v roce 2009, kdy příjmy dosáhly hodnoty 143.442,4 tis. Kč. V tomto roce nabyly nejvyšší hodnoty příjmy kapitálové a daňové. Během let 2009 – 2013 mají daňové příjmy kolísavý trend, nedaňové a kapitálové příjmy klesají. Přijaté transfery dosahují nejvyšší hodnoty v roce 2010, konkrétně 48.205,6 tis. Kč, poté začínají klesat a k nárůstu dochází až v roce 2013. Procentuální podíl jednotlivých druhů příjmů je znázorněn na následujícím obrázku č. 6.

Obr. č. 6: Podíl jednotlivých druhů příjmů na celkových příjmech (v %)

Zdroj: závěrečné účty města Holýšov za roky 2009 – 2013, vlastní zpracování, 2015

Z obrázku č. 6 je patrné, že největší podíl na celkových příjmech mají daňové příjmy, které tvoří průměrně 47 % celkových příjmů. Pouze v roce 2009 zaujímají vyšší podíl příjmy kapitálové. Další významnou složkou příjmů jsou nedaňové příjmy tvořící průměrně 21 % celkových příjmů a přijaté transfery s průměrně 18% podílem na celkových příjmech. Méně významnými, ale ne zanedbatelnými, jsou z tohoto pohledu kapitálové příjmy, které mají na celkových příjmech podíl průměrně 14 %.

Daňové příjmy

Daňové příjmy, jak již bylo uvedeno výše, tvoří ve všech sledovaných letech, vyjma roku 2009, největší část rozpočtu příjmů obce. Stabilní výběr daňových příjmů lze tedy označit za velmi příznivý, jelikož během analyzovaných let nebyly zaznamenány žádné

výrazné výkyvy. Tento fakt je pro obec důležitý z hlediska plánování do budoucna. Jak je vidět na obrázku č. 6, největšího podílu na celkových příjmech dosáhly daňové příjmy v roce 2013. V tomto roce tvořily 62 % celkových příjmů po konsolidaci, konkrétně nabyly hodnoty 55.707,9 tis. Kč.

Daňové příjmy jako takové nemůže obec výrazně ovlivnit, jelikož se odvíjí od různých legislativních předpisů a změn. Velikost daňových příjmů plynoucích do rozpočtů obcí ČR podléhá zákonu č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení daní. Tento zákon také udává konkrétní jednotlivé podíly z celostátního hrubého výnosu vybíraných daní. Výjimkou je daň z nemovitých věcí, kdy do rozpočtu obce plyne celý výnos daně a kdy má obec možnost svůj příjem z této daně navýšit obecně závaznou vyhláškou. Následující tabulka č. 5 zachycuje vývoj vybraných příjmů daně z příjmu fyzických osob (FO), právnických osob (PO), daně z přidané hodnoty (DPH) a daně z nemovitých věcí. [17]

Tab. č. 5: Vývoj daňových příjmů za roky 2009 – 2013 (v tis. Kč)

	2009	2010	2011	2012	2013
Daň z příjmů FO ze závislé činnosti	7.133,4	7.340,0	7.735,2	7.755,4	10.943,6
Daň z příjmů FO ze samostatné činnosti	983,5	1.238,5	618,8	511,5	559,9
Daň z příjmů FO z kapitálového majetku	615,0	617,7	672,9	798,5	1.073,2
Daň z příjmů PO	6.775,8	7.452,3	7.009,1	7.831,7	9.518,4
Daň z příjmů PO za obce	8.468,3	14.107,2	4.951,6	4.553,2	4.786,9
DPH	15.425,9	15.625,1	16.384,9	15.397,9	22.416,1
Daň z nemovitých věcí	1.609,3	2.536,3	2.799,7	2.950,4	2.997,3

Zdroj: FIN 2 – 12 M města Holýšov za roky 2009 – 2013, vlastní zpracování, 2015

Daně plynoucí do rozpočtu obce lze rozdělit na daně svěřené a daně sdílené. V případě daní svěřených se jedná o daň z nemovitých věcí a daň z příjmů právnických osob, kterou platí příslušná obec. Mezi sdílené daně se řadí všechny typy daně z příjmů fyzických osob, daň z přidané hodnoty a daň z příjmů právnických osob vyjma daně z příjmů právnických osob za obce. [6]

Nejvyšší položkou plynoucí do obecního rozpočtu z daňových příjmů je ve všech analyzovaných letech daň z přidané hodnoty, která tvoří průměrně 37 % daňových příjmů. Další významnou součástí je daň z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti. Ta se podílí na celkových daňových příjmech průměrně 18 %. Daň z příjmů právnických osob, kdy není poplatníkem obec, má na daňových příjmech průměrný podíl 17 % a daň z příjmů právnických osob za obce má průměrný podíl 16 % na těchto příjmech. Daň z nemovitých věcí, daň z příjmů fyzických osob ze samostatné činnosti a daň z příjmů fyzických osob z kapitálového majetku tvoří postupně 6%, 2% a 2% podíl na celkových daňových příjmech.

Největší zastoupení v daňových příjmech má daň z přidané hodnoty. Co se týče daňových příjmů, představuje pro obec stabilní a velmi vysoký příjem. Během prvních třech let mírně rostla, v roce 2012 došlo ale k poklesu, což bylo způsobeno změnou sazeb. V tomto roce vzrostla snížená sazba DPH z 10 % na 14 %. Navýšení sazby vedlo ke snížené spotřebě domácností a s tím souvisel i pokles příjmů z této daně pro rozpočet města. Rok 2013 představuje vysoký nárůst příjmů z DPH, konkrétně o 7.018,2 tis. Kč oproti předchozímu roku. Tento nárůst zapříčinilo zvýšení základní i snížené sazby o jeden procentní bod, ale zejména změna v rozpočtovém určení daní, kde byl navýšen podíl z celostátního hrubého výnosu ve prospěch obcí. Nárůst podílu z celostátního hrubého výnosu nebyl jen u DPH, ale i v případě dalších sdílených daní plynoucích do obecních rozpočtů. Pokud by zůstalo u stejných podmínek, mohla by tato změna v budoucnu znamenat navýšení daňových příjmů města. Pro lepší přehlednost je vývoj sazeb daně z přidané hodnoty zobrazen v tabulce č. 6. [17]

Tab. č. 6: Vývoj sazeb DPH v ČR od roku 2008 do současnosti

Období	Sazba daně	
	Snížená	Základní
01. 01. 2008 – 31. 12. 2009	9 %	19 %
01. 01. 2010 – 31. 12. 2011	10 %	20 %
01. 01. – 31. 12. 2012	14 %	20 %
01. 01. 2013 – 31. 12. 2014	15 %	21 %
Od 01. 01. 2015	první 15 %, druhá 10 %	21 %

Zdroj: [41], vlastní zpracování, 2015

Daň z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti, která tvoří po DPH důležitou součást rozpočtových příjmů, měla během analyzovaných let rostoucí trend. Nejnižší hodnota byla zaznamenána v roce 2009, kdy lze předpokládat určitý vliv hospodářské krize předcházejícího roku. Sazba daně z příjmů fyzických osob činí v současné době 15 % a stejně tak tomu bylo i ve všech sledovaných letech.

Další významnou položkou daňových příjmů je daň z příjmů právnických osob, kdy není poplatníkem obec. Příjem z této daně vykazuje rostoucí trend. Výjimkou je rok 2011, kdy došlo k mírnému poklesu. Důvodem by mohla být změna sazby daně z příjmů právnických osob z 20 % na 19 %, která vešla v platnost v roce 2010. Tato snížená 19% sazba je platná i pro další sledované roky. Daň z příjmů právnických osob za obce je specifická tím, že obec jakožto její příjemce, platí daň sama sobě. Z počátku má kolísavý trend, ale v posledních sledovaných letech je poměrně stabilní.

Příjem daně z nemovitých věcí netvoří příliš vysoký podíl celkových daňových příjmů, jakožto daň majetková ale plyne celá do obecního rozpočtu a tvoří poměrně stabilní příjem města. Jediný výraznější nárůst byl mezi roky 2009 a 2010. Důvodem růstu byla novela zákona, která vešla v účinnost 01. 01. 2010 a zdvojnásobila veškeré sazby daně u pozemků i u staveb. Příjem z daně z nemovitých věcí má navíc město možnost navýšit zavedením místního koeficientu. Této možnosti ale v případě města Holýšov nebylo využito. Jediný koeficient, který město využívá a kterým se násobí základní sazba daně závislá na druhu pozemku nebo stavby, je koeficient odvíjející se od počtu obyvatel obce. Dle zákona je pro obce nad 1 000 obyvatel a do 6 000 obyvatel stanoven koeficient 1,4.

Dle platné rozpočtové skladby patří do daňových příjmů i místní poplatky. Město Holýšov vybíralo během sledovaných let celkem pět místních poplatků, konkrétně se jednalo o:

- poplatek ze psů,
- poplatek za užívání veřejného prostranství,
- poplatek ze vstupného,
- poplatek z ubytovací kapacity a
- poplatek za provozovaný výherní hrací přístroj.

Celkové částky vybrané za jednotlivé místní poplatky nepředstavovaly příliš vysoký příjem pro rozpočet města. V prvních třech letech se vybralo o poznání více než v letech 2012 a 2013. Důvodem výrazného poklesu byla změna legislativy, kdy od počátku roku 2012 došlo zákonem č. 458/2011 Sb., o změně zákonů související se zřízením jednoho inkasního místa a dalších změnách daňových a pojistných zákonů ke zrušení poplatku za provozovaný výherní hrací přístroj. V souvislosti s tím byl v tomto roce zaveden odvod z loterií a jiných podobných her, který nahradil zmiňovaný poplatek. Po zrušení poplatku za provozovaný výherní hrací přístroj měl největší podíl na místních poplatcích poplatek ze psů. Poplatek ze vstupného a poplatky z ubytovací kapacity byl městem vybírán pouze v prvních dvou sledovaných letech, poté město tyto poplatky zrušilo. Oba místní poplatky byly zrušeny z důvodu jejich nerentability, jelikož náklady spojené s jejich výběrem převyšovaly příjmy, které z jejich výběru plynuly. [21]

Nedaňové příjmy

Nedaňové příjmy mají po daňových příjmech druhý nejvyšší průměrný podíl na celkových příjmech, konkrétně 21 %. Tyto příjmy se dle rozpočtové skladby řadí do druhé třídy, kde jsou děleny do čtyř seskupení položek. Člení se na příjmy z vlastní činnosti a odvody přebytků organizací s přímým vztahem, přijaté sankční platby a vratky transferů, příjmy z prodeje nekapitálového majetku a ostatní nedaňové příjmy a přijaté splátky půjčených prostředků. V následující tabulce č. 7 je zobrazen vývoj nedaňových příjmů podle jednotlivých seskupení položek za roky 2009 – 2013. [15]

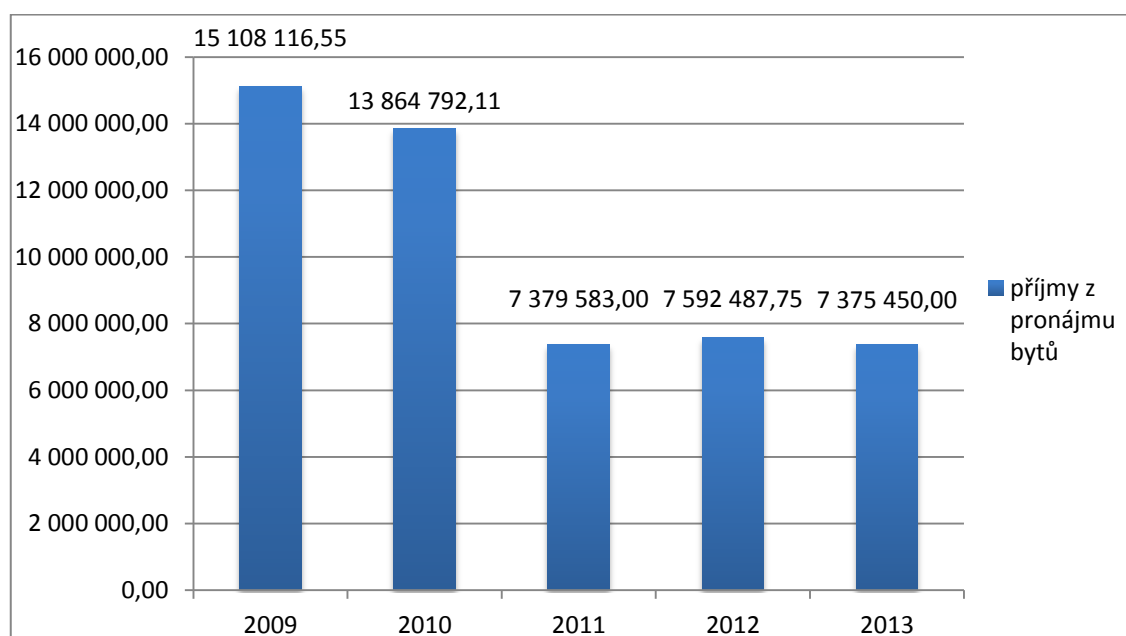
Tab. č. 7: Vývoj nedaňových příjmů za roky 2009 – 2013 (v tis. Kč)

	2009	2010	2011	2012	2013
Příjmy z vlastní činnosti a odvody přebytků organizací s přímým vztahem	23.991,7	22.244,9	15.904,2	16.233,8	15.380,1
Přijaté sankční platby a vratky transferů	30,8	12,2	60,8	59,6	50,2
Příjmy z prodeje nekapitálového majetku a ostatní nedaňové příjmy	2.008,9	1.741,0	1.331,9	1.437,3	1.136,0
Přijaté splátky půjčených prostředků	499,6	1.152,5	1.105,2	1.555,0	1.727,2

Zdroj: FIN 2 – 12 M města Holýšov za roky 2009 – 2013, vlastní zpracování, 2015

Největší položkou nedaňových příjmů jsou příjmy z vlastní činnosti a odvody přebytků organizací s přímým vztahem, které dosáhly nejvyšší hodnoty v roce 2009, poté začaly postupně klesat. Na této položce mají největší podíl příjmy z pronájmu, které zahrnují příjmy z pronájmu pozemků, ostatních nemovitostí a jejich částí, movitých věcí a ostatní příjmy z pronájmu majetku. Během sledovaných let zaujímají průměrně 74 % příjmů z vlastní činnosti. Příjmy z pronájmu byly nejvyšší v roce 2009, během následujících let klesaly, ale i přesto představují každoroční stabilní příjem obce. Co se týče příjmů z pronájmu, nejvýznamnější položkou je příjem z pronájmu bytů v rámci bytového hospodářství. Vývoj příjmů z pronájmu bytů je zobrazen na následujícím obrázku č. 7.

Obr. č. 7: Příjmy z pronájmu bytů za roky 2009 – 2013 (v Kč)

Zdroj: FIN 2 – 12 M města Holýšov za roky 2009 – 2013, vlastní zpracování, 2015

Tyto příjmy plynou z pronájmu bytů ve vlastnictví a spoluvlastnictví města. Byty ve spoluvlastnictví města představují byty v lokalitě Na Terasách, které se stavěly ze sdružených prostředků města a Nájemního a bytového družstva, které také provádí správu těchto bytů. Výstavba byla financována i prostřednictvím dotací. V rámci spoluvlastnictví město vlastní 51 % a Nájemní a bytové družstvo 49 %.

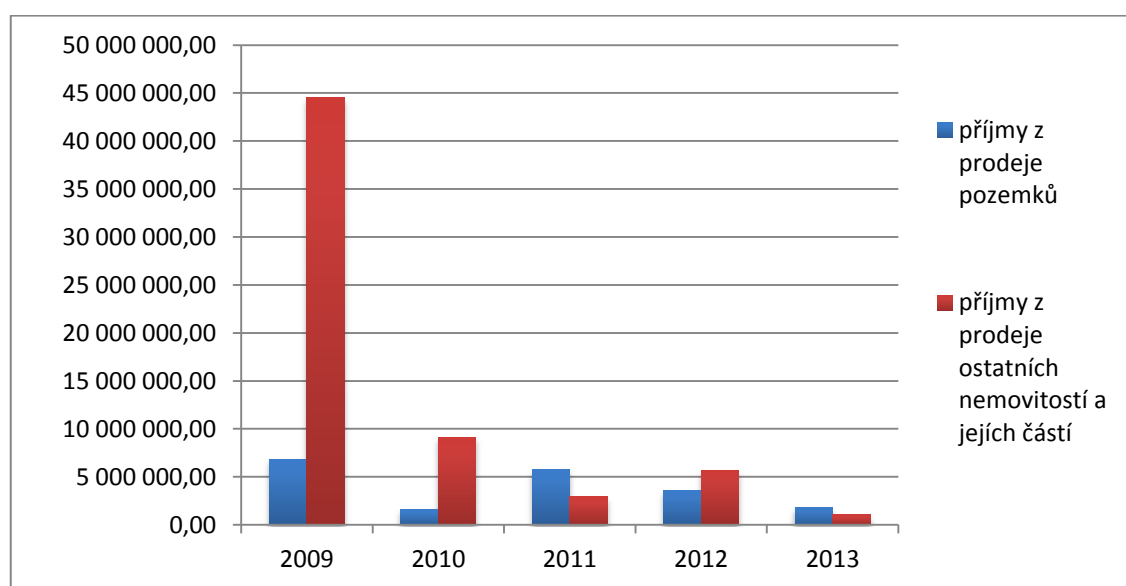
Z obrázku č. 7 je patrné, že mezi lety 2010 a 2011 došlo k výraznému snížení příjmů z pronájmu bytů. Pokles byl vyčíslen na 6.485,2 tis. Kč. Důvodem takto výrazného poklesu je, že byty ve vlastnictví města, kde provádí správu Městské technické a bytové

středisko, s.r.o., vede město od roku 2011 jako hospodářskou činnost. Příjmy z pronájmu městských bytů tedy neprochází přes rozpočtovou skladbu, ale jsou vedeny pouze výnosově a nákladově.

Kapitálové příjmy

V souvislosti s kapitálovými příjmy je potřeba zmínit, že ve srovnání s ostatními druhy příjmů nepředstavují pro obecní rozpočet tak významnou položku. Jedním z důvodů je to, že se v kapitálových příjmech skrývá prodej dlouhodobého majetku města – nemovitostí a pozemků. Výjimkou byl rok 2009, kdy kapitálové příjmy tvořily největší část celkových příjmů a převýšily tak příjmy daňové. Největší podíl zaujímají příjmy z prodeje ostatních nemovitostí a jejich částí, které tvoří průměrně 60% podíl na kapitálových příjmech.

Obr. č. 8: Příjmy z prodeje pozemků a ostatních nemovitostí za roky 2009 – 2013 (v Kč)

Zdroj: FIN 2 – 12 M města Holýšov za roky 2009 – 2013, vlastní zpracování, 2015

Obrázek č. 8 zobrazuje příjmy města z prodeje pozemků a ostatních nemovitostí během sledovaných let 2009 – 2013. Je zřejmé, že nejvyšší hodnoty dosáhly příjmy z prodeje ostatních nemovitostí v roce 2009, tedy období po světové hospodářské krizi, kdy jejich výše činila 44.530,9 tis. Kč. Na takto vysokou hodnotu měl vliv zejména prodej ostatních nemovitostí v rámci bytového hospodářství, kde došlo k prodeji majetku za 42.233,2 tis. Kč. V tomto roce dosáhly nejvyšší hodnoty i příjmy z prodeje pozemků. V následujících letech jsou příjmy z prodeje nemovitostí o poznání nižší. K malému

nárůstu příjmů z prodeje ostatních nemovitostí dochází až v roce 2012, kdy bylo prodáno více majetku, konkrétně bytů v hodnotě o 2.248,5 tis. Kč větší, než bylo plánováno ve schváleném rozpočtu. V roce 2013 bylo z hlediska prodeje nemovitostí dosaženo nejnižších příjmů.

Obec by v případě rozhodování o prodeji či pronájmu svých nemovitostí měla přihlížet i k tomu, zda jsou pro ni nemovitosti výhodné a zda je využije k výkonu své činnosti, jelikož pronájem nemovitostí přináší obci oproti prodeji i příjmy do budoucna. Z toho důvodu by se obec měla snažit udržet co nejvíce majetku ve svém vlastnictví a volit strategii pronájmu, případně dobře zvážit prodej pozemků a ostatních nemovitostí a prodávat pouze nemovitosti, které pro výkon své činnosti nevyužije.

Přijaté transfery

Poslední složkou příjmů jsou přijaté transfery, které, jak již bylo uvedeno výše, se podílejí na celkových příjmech průměrně 18 %. Představují tak třetí nejvýznamnější položku obecních příjmů. Přijaté transfery neboli dotace se dělí na neinvestiční a investiční. Neinvestiční přijaté transfery jsou někdy označovány jako běžné dotace a slouží k financování běžných, pravidelně se opakujících potřeb. Investiční přijaté transfery mohou být označovány jako kapitálové dotace a jejich prostřednictvím se financují dlouhodobé potřeby, které se pravidelně neopakují. [6]

Tab. č. 8: Struktura přijatých transferů za roky 2009 – 2013 (v tis. Kč)

	2009	2010	2011	2012	2013
Neinvestiční přijaté transfery	5.673,5	27.083,9	8.029,0	4.987,8	10.086,5
Investiční přijaté transfery	17.119,6	21.121,7	4.761,8	100,0	2.692,1
Přijaté transfery celkem	22.793,1	48.205,6	12.790,8	5.087,8	12.778,6

Zdroj: FIN 2 – 12 M města Holýšov za roky 2009 – 2013, vlastní zpracování, 2015

Tabulka č. 8 zobrazuje strukturu přijatých transferů za sledované roky 2009 – 2013. Je patrné, že během let 2009 a 2010 příjmy z přijatých transferů rostly. V roce 2011 došlo k výraznému poklesu o 35.414,8 tis. Kč. Snížení příjmů z přijatých transferů v tomto roce bylo způsobeno především velkým poklesem obou složek přijatých transferů, tzn. neinvestičních i investičních dotací. Neznamená to, že by městu v tomto roce

nebyly poskytnuty dotace na financování svých investičních akcí, ale to, že investiční akce nebyly tak rozsáhlé a z toho důvodu nebyla potřeba poskytnout dotace v takové výši, jako tomu bylo v předchozích letech. Pokles příjmů z přijatých transferů pokračuje i v roce 2012 a to zejména z důvodu sociální reformy, která nabyla účinnosti 01. 01. 2012. Od počátku tohoto roku došlo k sjednocení procesu výplaty nepojistných dávek, tedy státní sociální podpory, pomoci v hmotné nouzi a příspěvku na péči. Jediným výplatním místem těchto dávek se stal Úřad práce ČR. V rozpočtu obce tedy nelze již dotace na tyto dávky očekávat. Rok 2013 představuje opětovný nárůst přijatých transferů, kdy došlo k navýšení o 7.690,8 tis. Kč oproti předchozímu roku. Tento nárůst byl způsoben především zvýšením neinvestičních přijatých transferů, jelikož si město převedlo 4.000,0 tis. Kč z vlastních fondů hospodářské činnosti, investiční přijaté transfery také vzrostly. Důvodem růstu investičních přijatých transferů byla dotace v hodnotě 1.264,0 tis. Kč z programu přeshraniční spolupráce, kterou město získalo na dostavbu Domu dějin Holýšovska. Konkrétní získané dotace jsou podrobněji rozebrány v souvislosti s investičními akcemi, na které byly využity, v následující kapitole č. 4.2. [27]

4.2 Výdajová stránka rozpočtu

Druhou stránkou obecního rozpočtu jsou výdaje, které se dle platné rozpočtové skladby dělí na běžné a kapitálové. Běžné výdaje slouží k financování běžných, každodenních potřeb, kapitálové výdaje naopak plynou na financování jednorázových investičních akcí, ze kterých městu plyne užitek v budoucnu.

Stejně tak, jako tomu bylo v případě analýzy příjmů, bude nejprve porovnán upravený rozpočet se skutečnými výdaji obce, poté bude zachycen vývoj a struktura výdajů a nakonec budou porovnány výdaje z hlediska odvětví.

Tab. č. 9: Plnění rozpočtu výdajů za roky 2009 – 2013 (v tis. Kč)

	2009	2010	2011	2012	2013
Schválený rozpočet	95.891,0	94.086,0	75.463,7	69.290,3	81.490,0
Upravený rozpočet	152.922,5	122.211,6	96.086,9	78.284,9	97.796,2
Skutečné výdaje	140.334,2	111.457,0	88.897,5	72.177,8	90.366,3

Zdroj: závěrečné účty města Holýšov za roky 2009 – 2013, vlastní zpracování, 2015

Jak je možno vidět v tabulce č. 9, nejlépe byly výdaje odhadnuty v roce 2011. V tomto roce byl upravený rozpočet naplněn na 93 %, kdy byly skutečné výdaje o 7.189,4 tis. Kč nižší než předpokládané výdaje v upraveném rozpočtu. Ve všech analyzovaných letech 2009 - 2013 skutečné výdaje nenaplnily upravený rozpočet. Je ale potřeba říci, že skutečné výdaje naplnily upravený rozpočet přes 90 % ve všech sledovaných letech.

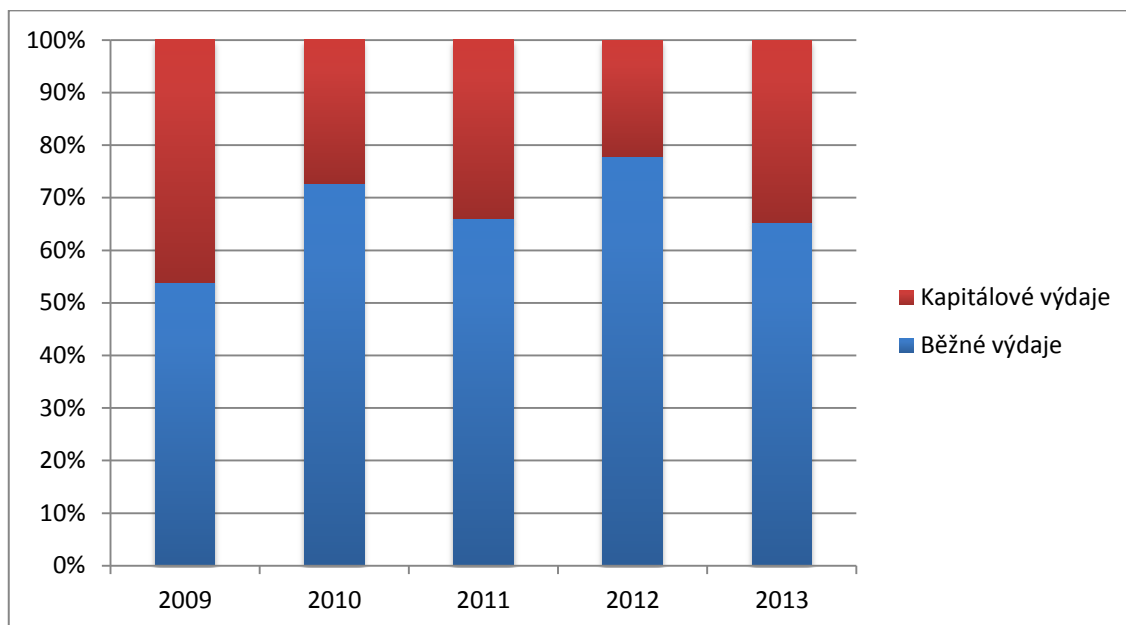
Tab. č. 10: Struktura výdajů za roky 2009 – 2013 (v tis. Kč)

	2009	2010	2011	2012	2013
Běžné výdaje	75.497,4	81.128,1	58.719,2	56.132,1	58.966,5
Kapitálové výdaje	64.836,8	30.328,8	30.178,3	16.045,7	31.399,9
Výdaje celkem	140.334,2	111.456,9	88.897,5	72.177,8	90.366,4

Zdroj: závěrečné účty města Holýšov za roky 2009 – 2013, vlastní zpracování, 2015

Z tabulky č. 10 je vidět pokles celkových výdajů v čase a také převaha běžných výdajů nad výdaji kapitálovými. Vliv na toto snížení měly běžné i kapitálové výdaje. K opětovnému růstu celkových výdajů dochází až v posledním sledovaném roce 2013, přesto byly v tomto roce celkové výdaje o 49.967,8 tis. Kč nižší oproti roku 2009, což znamená snížení téměř o 36 %. Nejvyšších celkových výdajů bylo dosaženo v roce 2009, konkrétně hodnoty 140.334,2 tis. Kč. V tomto roce byly nejvyšší i kapitálové výdaje. Následující obrázek č. 9 zobrazuje procentuální podíl jednotlivých druhů výdajů na celkových výdajích během sledovaných let. Je zřejmé, že běžné výdaje během těchto let převažují nad výdaji kapitálovými. Běžné výdaje tvoří průměrně téměř 68 % z celkových výdajů a kapitálové výdaje mají na celkových výdajích skoro 33% podíl.

Obr. č. 9: Podíl jednotlivých druhů výdajů na celkových výdajích (v %)

Zdroj: závěrečné účty města Holýšov za roky 2009 – 2013, vlastní zpracování, 2015

Běžné výdaje

Běžné výdaje ve všech analyzovaných letech převládají nad výdaji kapitálovými. Tabulka č. 10 ukazuje, že běžné výdaje v prvních dvou analyzovaných letech rostou a poté mají klesající trend. V roce 2011 došlo k nejvýraznějšímu poklesu, konkrétně o 22.408,9 tis. Kč oproti předchozímu roku. Toto snížení bylo způsobeno například tím, že poklesly výdaje na bydlení, komunální služby a územní rozvoj. Velký pokles byl zaznamenán zejména v položce nákup ostatních služeb patřící do bytového hospodářství, kde došlo ke snížení o 5.803,2 tis. Kč ve srovnání s předchozím rokem, a také v položce opravy a udržování o 1.438,8 tis. Kč na rozdíl od předchozího roku 2010. Nejnižších běžných výdajů bylo dosaženo v roce 2012, kdy byl zaznamenán pokles výdajů na sociální věci. Důvodem tohoto snížení byla již zmiňovaná sociální reforma, kdy město od 01. 01. 2012 nemá výdaje spojené s vyplácením sociálních dávek, protože jejich výplata přešla do kompetence Úřadu práce Domažlice. Rok 2013 představuje pouze nepatrný nárůst běžných výdajů ve srovnání s rokem 2012.

Kapitálové výdaje

Z tabulky č. 10 je patrné kolísání kapitálových výdajů, které během let 2009 – 2012 klesají, přičemž v letech 2010 a 2011 je dosaženo velice podobných hodnot, až v posledním sledovaném roce 2013 začínají kapitálové výdaje opět růst.

Nejvyšší hodnoty bylo dosaženo v roce 2009, konkrétně 64.836,8 tis. Kč. Příčinou takto vysokých kapitálových výdajů byla zejména realizace zateplení objektu Základní školy Holýšov, na kterou město v roce 2009 vynaložilo 27.856,0 tis. Kč. Celkové výdaje na zateplení objektu byly ve výši 28.337,8 tis. Kč, přičemž rozdíl celkové částky a výdajů v roce 2009 byl financován již v předchozím roce 2008 (481,8 tis. Kč). Tato investiční akce byla realizována za přispění Státního fondu životního prostředí ve výši 14.352,8 tis. Kč. V roce 2009 byla dále vystavěna místní komunikace v lokalitě Na Výhledech, která proběhla ve dvou etapách v celkové hodnotě 5.887,0 tis. Kč, avšak s přispěním Regionálního operačního programu (ROP) Jihozápad, který slouží k čerpání dotací z fondů Evropské unie a tuto investiční akci financoval částkou 2.616,0 tis. Kč v roce 2009 a poté 2.014,6 tis. Kč v roce 2010. Další velmi významnou investiční akcí byla přístavba budovy radnice v hodnotě 16.708,0 tis. Kč pro rok 2009. Realizace přístavby radnice začala již v roce 2008, kdy byly připraveny projekty a proběhly přípravné práce. Samotná stavba byla započata v roce 2009 a pokračovala i následující rok, kdy došlo k jejímu dokončení, na které obec vynaložila své prostředky ve výši 5,2 mil. Kč. Celková investice se uskutečnila za přispění ROP Jihozápad. Dotace na občanskou vybavenost – přístavbu radnice od ROP Jihozápad byla ve výši 18.061,0 tis. Kč.

V roce 2010 dochází k poklesu kapitálových výdajů o 34.508,0 tis. Kč oproti předchozímu roku, neznamena to ale, že by město nerealizovalo žádné významné investiční akce. Došlo k rekonstrukci místních komunikací a chodníků v ulicích Americká, Tábořská a Politických vězňů v celkové hodnotě 10.891,9 tis. Kč, které město vynaložilo z vlastních zdrojů. Tento rok byla také dokončena již výše zmíněna přístavba budovy radnice.

Rok 2011 je z hlediska výše kapitálových příjmů obdobný jako rok 2010. Nejvýznamnější investicí tohoto roku bylo zateplení kulturního domu z důvodu snížení energetické náročnosti. Investice činila 20.668,4 tis. Kč, avšak s přispěním Státního

fondu životního prostředí, který dotoval tuto investiční akci částkou 4.177,7 tis. Kč. Přípravné práce k zateplení kulturního domu probíhaly již v roce 2010 a bylo na ně vynaloženo 198,0 tis. Kč. V tomto roce bylo také vystavěno hřiště pro seniory u domu s pečovatelskou službou za 168,0 tis. Kč, na které město dostalo příspěvek od Skupiny ČEZ ve výši 150,0 tis. Kč. V roce 2011 město pokračovalo i v rekonstrukci místních komunikací. Tentokrát byly na místní komunikace vynaloženy finanční prostředky v hodnotě 2.556,6 tis. Kč. V souvislosti s rekonstrukcí místních komunikací je třeba zmínit dotaci od Plzeňského kraje, který městu přispěl na místní komunikace v Dolní Kamenici částkou 240,0 tis. Kč.

Rok 2012 představuje z hlediska kapitálových výdajů nejnižší hodnoty. Mezi nejvýznamnější investiční akce tohoto roku patří vybudování inženýrských sítí pro stavbu rodinných domů v lokalitě Na Terasách, které zahrnovaly přípojky plynu a hlavních plynovodních řad, vodovody, kanalizace a veřejné osvětlení. Obec toto vybudování financovalo z vlastních zdrojů v celkové hodnotě 5.963,0 tis. Kč. Město vynaložilo své finance i pro budování v Dolní Kamenici, ve které město vykonává správu jakožto obec s pověřeným obecním úřadem. Byla zde vystavěna nová autobusová zastávka za 150,0 tis. Kč. Tuto investiční akci dotoval Plzeňský kraj částkou 100,0 tis. Kč.

V posledním sledovaném roce 2013 dochází k opětovnému nárůstu kapitálových výdajů, kdy město téměř zdvojnásobilo kapitálové výdaje předchozího roku. Tento rok je významný zejména dostavbou Domu dějin Holýšovska. Celková hodnota této investiční akce byla 3.032,0 tis. Kč, přičemž v roce 2013 byly vynaloženy finanční prostředky ve výši 2.972,0 tis. Kč. Dům dějin Holýšovska byl vystavěn v rámci programu přeshraniční spolupráce: Cíl 3 Česká republika – Svobodný stát Bavorsko 2007 – 2013, který přispěl částkou 1.264,0 tis. Kč. Město vynaložilo své finanční prostředky i do místního zdravotnického střediska, kde došlo k rekonstrukci oddělení rehabilitace v hodnotě 1.339,7 tis. Kč. V tomto roce byl také nakoupen zametací stroj na údržbu místních komunikací a chodníků v částce 2.659,6 tis. Kč a zřízen sběrný dvůr, na který město vynaložilo finanční prostředky v hodnotě 2.680,0 tis. Kč.

Ve všech sledovaných letech mělo město výdaje spojené s územním plánováním a také s výkupem pozemků pro další rozvoj města. Na zpracování územního plánu město vynaložilo finanční prostředky v celkové hodnotě 1.691,4 tis. Kč za roky 2009 – 2013.

Každoroční výkup pozemků souvisí s realizovanými i plánovanými investičními akcemi města, které během období 2009 – 2013 nakoupilo pozemky v celkové hodnotě 8.783,4 tis. Kč.

S výkupem pozemků souvisí i vybudování části trasy mezinárodní cyklostezky CT3, na jejíž realizaci zahájil přípravu Mikroregion Radbuza spolu se sedmi členskými obcemi, mezi které patří i město Holýšov. Vedla by z Prahy přes Plzeň na hranice s Německem, odkud by dále pokračovala až do Regensburgu. Stezka by měla být multifunkční, nesloužila by tedy pouze cyklistům, ale i in-line bruslařům, pěším, matkám s dětmi a v neposlední řadě by podél asfaltové stezky měla vést i hipostezka pro jezdce na koni. Největším problémem bude získat pozemky, přes které povede několikametrový pruh cyklostezky, do vlastnictví obcí. Jedná se převážně o luční plochy v okolí řeky Radbuzy, které patří velkému počtu vlastníků. Tento projekt je časově i finančně velice náročný a jeho finální realizace je v horizontu několika let. Je ale potřeba říci, že realizace stezky by mohla mít určitý dopad do budoucna, jelikož by město mohlo mít potenciální příjmy z případného rozvoje cestovního ruchu a mohlo by se dostat do povědomí většímu okruhu lidí. [44]

Výdaje se dále člení i z hlediska odvětví. Dle odvětví třídění rozpočtové skladby jsou výdaje rozděleny do šesti skupin a díky tomuto třídění lze vidět, na jaký účel byly výdaje vynaloženy. Odvětvové třídění výdajů zobrazuje následující tabulka č. 11.

Tab. č. 11: Struktura výdajů dle odvětví za roky 2009 – 2013 (v tis. Kč)

	2009	2010	2011	2012	2013
Zemědělství, lesní hospodářství a rybářství	64,5	80,2	370,6	12,4	12,6
Průmyslová a ostatní odvětví hospodářství	16.524,6	19.823,5	9.294,7	15.594,0	19.552,1
Služby pro obyvatelstvo	97.946,5	58.907,1	57.344,5	35.916,2	50.763,3
Sociální věci a politika zaměstnanosti	2.353,1	2.799,3	3.209,9	1.151,2	1.002,4
Bezpečnost státu a právní ochrana	1.283,8	1.253,0	1.073,6	1.139,7	1.707,5
Všeobecná veřejná správa a služby	22.161,7	28.593,7	17.604,2	18.364,4	17.328,4

Zdroj: FIN 2 – 12 M města Holýšov za roky 2009 – 2013, vlastní zpracování, 2015

Z tabulky zobrazující strukturu výdajů dle odvětví je vidět, že nejvíce obecních výdajů je spojeno se službami pro obyvatelstvo, které převažují nad ostatními skupinami ve všech sledovaných letech. Výdaje na služby obyvatelstvu tvoří průměrně téměř 59% podíl z celkových výdajů. Nejvyšší hodnoty dosahují v roce 2009. Takto vysokou hodnotu zapříčinily zejména výdaje vynaložené na základní školu, jelikož v tomto roce proběhlo již zmiňované zateplení jejího objektu. Dalšími významnými položkami, které měly vliv na výši výdajů na služby obyvatelstvu, jsou výdaje spojené s územním plánováním a komunálním rozvojem jinde nezařazeným a také bytové hospodářství. První zmiňovaná položka nabyla v roce 2009 hodnoty 25.341,9 tis. Kč a to zejména z důvodu přístavby nové budovy radnice, jelikož výdaje vynaložené na její realizaci se v této položce promítly velkou měrou.

Druhý nejvyšší průměrný podíl mají výdaje na všeobecnou veřejnou správu a služby, které se na celkových výdajích podílejí průměrně 21 %. Tyto výdaje dosáhly nejvyšší hodnoty v roce 2010. Na velikost této částky mají největší vliv výdaje na činnost místní správy, kde tvoří největší položku výdaje na platy zaměstnanců v pracovním poměru a také výdaje na povinné sociální zabezpečení a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti. Kromě výdajů na platy zaměstnanců a povinné sociální zabezpečení se v rámci této položky financují např. školení pro zaměstnance, vybavení městského úřadu, programové vybavení, energie atd. Další významnou položkou této skupiny jsou výdaje na odměny členů zastupitelstva obce. V roce 2010 proběhly volby do Parlamentu ČR a také volby do zastupitelstev obcí, na tyto položky město vynaložilo v souhrnu 215,0 tis. Kč.

Výdaje na průmyslová a ostatní odvětví hospodaření zabírají průměrně téměř 17 % z celkových výdajů a tvoří tak třetí největší skupinu. V roce 2010 je dosaženo nejvyšší hodnoty a rok 2013 představuje výdaje jen o 271,4 tis. Kč nižší oproti roku 2010. V roce 2010 připadají největší výdaje na položku silnice a to především z důvodu rekonstrukce místních komunikací a chodníků, na které byly vynaloženy výdaje v hodnotě 10.891,9 tis. Kč. Druhou největší položkou této skupiny je odvádění a čištění odpadních vod a nakládání s kaly.

Sociální věci a politika zaměstnanosti mají v prvních třech letech rostoucí trend, od roku 2012 dochází k poklesu o více než 64 % oproti roku 2011. Důvodem tak velkého poklesu je již zmiňovaná sociální reforma, která převedla výplatu sociálních dávek na

úřady práce. V letech 2012 a 2013 obecní rozpočet již nezahrnuje výdaje na výplatu sociálních dávek, mimo jiné ale obsahuje výdaje na služby sociální péče, kam patří osobní asistence, pečovatelská služba a podpora samostatného bydlení.

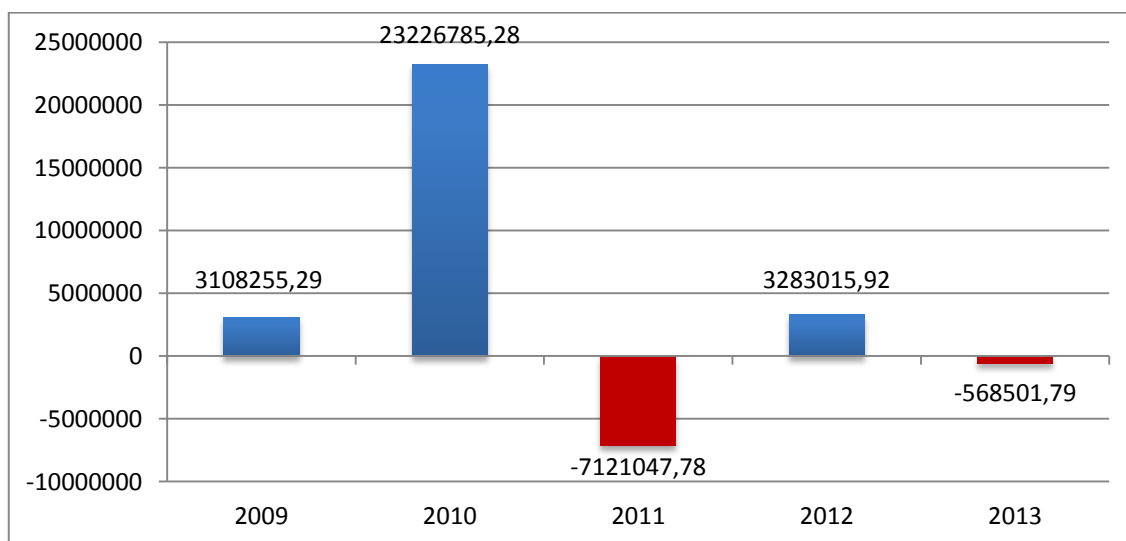
Velmi nízkého podílu dosahují výdaje na bezpečnost státu a právní ochranu, které mají jen 1,3% podíl na celkových výdajích. Tato skupina výdajů má ale během sledovaných let poměrně stabilní trend a nezaznamenává žádné výrazné výkyvy. Pro tuto skupinu představují největší význam výdaje na dobrovolnou část požární ochrany. V souvislosti s dobrovolným sborem hasičů je třeba zmínit rok 2013, kdy město realizovalo opravu střechy hasičské zbrojnice v celkové hodnotě 560 tis. Kč.

Nejmenší podíl na celkových výdajích mají výdaje na zemědělství, lesní hospodářství a rybářství, které tvoří průměrně pouze necelé 1 % celkových výdajů a představují tak nejmenší výdajovou položku. Nejvyšší hodnoty dosáhly v roce 2011, konkrétně 370,6 tis. Kč.

4.3 Saldo rozpočtu a financování

Saldo rozpočtu se zjišťuje jako rozdíl celkových příjmů a výdajů obce tzn., zda je obec ve schodku nebo v přebytku. Saldo musí být vybilancováno financováním, kdy v případě zjištěného schodku má financování kladné znaménko a v případě zjištěného přebytku je financování vyjádřeno znaménkem záporným. Financování tedy přímo navazuje na zjištění salda rozpočtu. [9]

Obr. č. 10: Vývoj salda příjmů a výdajů za roky 2009 – 2013 (v Kč)

Zdroj: závěrečné účty města Holýšov za roky 2009 – 2013, vlastní zpracování, 2015

Z obrázku č. 10 je vidět, jak se vyvíjelo saldo běžných příjmů a výdajů v období sledovaných let 2009 – 2013. Je patrné, že v letech 2009, 2010 a 2012 město Holýšov dosáhlo přebytku, zatímco v letech 2011 a 2013 zaznamenalo schodek v rozpočtu. Jednou z částí rozpočtu je i již zmíněné financování, které vysvětluje, z jakého důvodu obec dosáhla schodkového nebo přebytkového rozpočtu a také z jakých zdrojů byl schodkový rozpočet financován.

V letech, které vykazují přebytek v rozpočtu, město nepotřebovalo využít žádné prostředky k financování, proto získaný přebytek uložilo do rezerv, které může využít pro případnou potřebu financování schodku v dalších letech, nebo ho využilo ke splácení úvěrů (přijatých půjčených prostředků). Naopak v letech, kdy obec dosáhla schodku, využila k jeho vyrovnání uložené prostředky z minulých let. Rok 2009 obec hospodařila s přebytkem, mohla tedy tyto prostředky využít ke splacení půjčky v hodnotě 4.246,4 tis. Kč, na kterou využilo i finanční prostředky minulých let ve výši 1.138,2 tis. Kč. V následujícím roce 2010 obec dosáhla nejvyššího přebytku za sledované pětileté období, konkrétně hodnoty 23.226,8 tis. Kč. Část tohoto přebytku byla uložena jako rezerva pro další roky a zbylou částkou byly splaceny půjčené prostředky ve výši 10.024,8 tis. Kč. Nejvyššího schodku obec dosáhla v roce 2011. K jeho financování využila finanční prostředky z minulých let, které zároveň pokryly i splátku půjčky v hodnotě 4.267,8 tis. Kč. V roce 2012 dosáhla obec svým hospodařením přebytku ve výši 3.283,0 tis. Kč. Obec v tomto roce splatila půjčené peněžní prostředky v hodnotě 4.443,7 tis. Kč, k této úhradě využila prostředky z minulých let v celkové výši 10.000,0 tis. Kč, které uložila v roce 2010. Rozdíl mezi finančními prostředky z minulých let a splátkou úvěru uložila jako krátkodobou rezervu. Poslední sledový rok 2013 byl zaznamenán schodek v rozpočtu, který byl opět financován finančními prostředky z minulých let. Ty obec využila i pro splátku půjčených prostředků, které financovala i prostřednictvím příjmů z podnikatelské činnosti. Výše zmiňované splátky přijatých prostředků souvisí s úvěrem, který si město vzalo na financování výstavby 155 bytových jednotek již v předchozích letech.

4.4 Zadluženost a ukazatele likvidity

Obec potřebuje dostatek finančních zdrojů k tomu, aby mohla naplňovat potřeby svých občanů. Tyto prostředky má možnost získat z nenávratných zdrojů, tj. z dotací nebo ze své vlastní činnosti. Mohou ale nastat situace, kdy tyto prostředky k financování investičních akcí nestačí a obec je nucena obrátit se na peněžní instituce či stát a zažádat si o další finanční prostředky, tentokrát návratného charakteru. Návratné příjmy mohou mít formu půjček od komerčních bank, emise komunálních obligací či akcií, nebo návratných půjček a finančních výpomocí např. v rámci rozpočtové soustavy. Půjčky se obecně považují za nejlepší způsob financování kapitálových výdajů. Hlavním důvodem je, že investice financovaná návratnými prostředky může obci v budoucnu přinášet užitek a zároveň i vysoké příjmy z realizovaného projektu, které mohou pokrýt jak provozní náklady, tak i výdaje spojené se splátkou půjčky. Obec při využití návratných příjmů vystupuje v roli dlužníka a má povinnost v určitém čase vrátit věřiteli půjčenou částku – jistinu a spolu s ní i úroky a případné poplatky, které věřitel požaduje. Z toho důvodu by obec při rozhodování o využití návratných zdrojů měla zohledňovat dluhovou službu, jejíž výše musí být únosná. Dále by neměla opomenout podmínky sjednané ve smlouvě o poskytnutí půjčky nebo úvěru, mezi které patří doba splatnosti úvěru, stanovená úroková sazba a podmínky splácení dluhové služby. [9]

V souvislosti s dluhovou službou je potřeba zmínit usnesení vlády ze dne 14. dubna 2004 č. 346, o Regulaci zadluženosti obcí a krajů pomocí dluhové služby, na základě kterého Ministerstvo financí ČR zavedlo povinnost vypočítat ukazatel dluhové služby za roční období každé obci a každému kraji. Tato povinnost by měla zamezit růstu zadluženosti obcí a také zabránit situacím, kdy by obec nebyla schopna hradit své závazky. Hodnota ukazatele dluhové služby by neměla překročit 30% hranici. V případě, že taková situace nastane, je o ní obec obeznámena dopisem od ministra financí s požadavkem na zdůvodnění daného stavu a na přijetí takových opatření, aby se vzniklá situace v dalších letech neopakovala. Tento ukazatel je navíc podkladem pro orgány poskytující dotace, jelikož jeho hodnotu zohledňují při rozhodování o poskytnutí finančních prostředků. Z toho důvodu vyšší hodnota ukazatele značí pro obec ztížené podmínky k získání finančních prostředků na investiční akce. [9], [12]

Tab. č. 12: Ukazatel dluhové služby pro roky 2011 – 2013 (v tis. Kč)

Ř.	Název položky	Odkaz na rozpočtovou skladbu	2011	2012	2013
1	Daňové příjmy	Třída 1	41.471,2	41.780,8	55.707,9
2	Nedaňové příjmy	Třída 2	18.402,0	19.285,7	18.293,5
3	Přijaté transfery souhrnného finančního vztahu	Položky 4112 a 4212	3.767,4	3.447,6	3.161,4
4	Dluhová základna	ř. 1 + ř. 2 + ř. 3	63.640,6	64.514,1	77.162,8
5	Úroky	Položka 5141	3.859,0	3.671,5	3.661,5
6	Splátky jistin a dluhopisů	Položky 8xx2 a 8xx4	4.267,8	4.443,7	4.661,6
7	Splátky leasingu	Položka 5178	0	0	0
8	Dluhová služba	ř. 5 + ř. 6 + ř. 7	8.126,8	8.115,2	8.323,1
9	Ukazatel dluhové služby (v %)	(ř. 8 / ř. 4) * 100	12,8	12,6	10,8

Zdroj: [9], FIN 2 – 12 M města Holýšov za roky 2011 – 2013, vlastní zpracování, 2015

Tabulka č. 10 představuje výpočet ukazatele dluhové služby pro roky 2010 – 2013. Je patrné, že ani v jednom z analyzovaných roků nedošlo k překročení 30% hranice, hodnota ukazatele v čase naopak klesala. Ukazatel dluhové služby byl nejvyšší v roce 2011, v roce 2012 měl téměř shodnou výši a v roce 2013 byl ze sledovaných let nejnižší. Hodnota ukazatele je závislá na výši příjmů města a také na splátkách půjček a úvěrů. Město Holýšov během analyzovaných let nevyužívalo žádný nový úvěr, ale ve všech letech mělo výdaje spojené se splácením jistiny a úroků z úvěrů, které čerpalo v předchozích letech. Z toho důvodu je výše ukazatele v čase téměř konstantní. Snížená hodnota ukazatele v roce 2013 je zapříčiněna především nárůstem daňových příjmů, které vedly k nárůstu dluhové základny.

Ukazatel dluhové služby byl používán pouze do roku 2008, poté došlo k jeho zrušení, jelikož na základě usnesení vlády ČR ze dne 12. listopadu 2008 č. 1395, o monitoringu hospodaření obcí byl zaveden nový systém sledování zadlužení obcí. Ministerstvo financí každý rok provádí výpočet a vyhodnocení soustavy informativních a monitorujících ukazatelů zkráceně SIMU za obce a jimi zřízené příspěvkové

organizace. Podkladem vzorce soustavy informačních a monitorujících ukazatelů jsou údaje z finančních a účetních výkazů a výsledkem je 18 ukazatelů, konkrétně 16 informačních a dva monitorující ukazatele. Ministerstvo financí využívá jako zdroj dat pro výpočet soustavy ukazatelů výkazy FIN 2 – 12 M a rozvahy obcí sestavené k 31. 12. příslušného roku, které jsou obcemi předány do CSÚIS. Počet obyvatel vychází z dat Českého statistického úřadu. [13]

Tab. č. 13: SIMU města Holýšov pro rok 2013 (v tis. Kč)

Název ukazatele		Číslo ukazatele	2013
Počet obyvatel		1	4.943
Příjem celkem (po konsolidaci)		2	89.798
Úroky		3	3.661
Uhrazené splátky dluhopisů a půjčených prostředků		4	4.662
Dluhová služba celkem	ř. 3 + ř. 4	5	8.323
Ukazatel dluhové služby (v %)	ř. 5 / ř. 2	6	9,27
Aktiva celkem		7	955.721
Cizí zdroje		8	131.745
Stav na bankovních účtech celkem		9	29.611
Úvěry a komunální dluhopisy		10	71.597
Přijaté návratné finanční výpomoci a ostatní dluhy		11	0
Zadluženost celkem	ř. 10 + ř. 11	12	71.597
Podíl cizích zdrojů k celkovým aktivům (v %)	ř. 8 / ř. 7	13	13,78
Podíl zadluženosti na cizích zdrojích (v %)	ř. 12 / ř. 8	14	54,34
8-leté saldo		15	36.103
Oběžná aktiva		16	39.021
Krátkodobé závazky		17	56.563
Celková likvidita	ř. 16 / ř. 17	18	0,69

Zdroj: [33], FIN 2 – 12 M a rozvaha města Holýšov za rok 2013, vlastní zpracování, 2015

Soustava informativních a monitorujících ukazatelů nahradila výpočet ukazatele dluhové služby především z důvodu, že nová metodika poskytuje lepší vypovídající schopnost než původní ukazatel. Z tabulky č. 13 je patrné, že výpočet SIMU zohledňuje i počet obyvatel obce a zahrnuje i dříve počítaný ukazatel dluhové služby, který tedy nebyl zcela zrušen, ale byl pouze přesunut do informativních ukazatelů. Monitorujícími ukazateli výpočtu SIMU jsou podíl cizích zdrojů k celkovým aktivům, který je udáván v procentech, a celková likvidita. V rámci monitoringu hospodaření obcí jsou stanoveny

i hraniční hodnoty, kterým by se jednotlivé obce měly vyhnout (viz str. 51). Pokud nastane situace, kdy jsou u obce zjištěny výrazné a opakující se problémy s platební schopností, MF ČR ve spolupráci s Ministerstvem vnitra ČR nabídne postiženým obcím pomoc, která spočívá v provedené analýze problémů a navržení doporučení, jak situaci řešit. Z vypočtených monitorujících ukazatelů je vidět, že podíl cizích zdrojů k celkovým aktivům pro rok 2013 nabyl hodnoty 13,78 %, což z daleka nedosahuje kritické hranice 25 %. V případě celkové likvidity obec spadá do kritického intervalu $\langle 0;1 \rangle$, byla by tedy třeba provést určitá opatření vedoucí ke zvýšení hodnoty tohoto ukazatele. Hodnocení ukazatelů likvidity je blíže rozebráno dále. [31]

Zadluženost jako jeden z nejdůležitějších ukazatelů finančního hospodaření obce, je možno vyjádřit dvojnásobem. Prvním z nich je přepočítání na jednoho obyvatele, který vyjadřuje, kolik by každý obyvatele obce musel zaplatit, aby byl pokryt celý obecní dluh. Tento ukazatel je vhodný ke srovnávání zadluženosti mezi obcemi v ČR, které mají stejný nebo obdobný počet obyvatel.

$$\text{zadluženost na 1 obyvatele} = \frac{\text{zadluženost obce}}{\text{počet obyvatel obce}} \quad (1)$$

Zadluženost obce v čitateli je vypočítána jako součet dlouhodobých a krátkodobých závazků a bankovních výpomocí. Jmenovatel představuje počet obyvatel obce a je získáván z dat českého statistického úřadu. Následující tabulka č. 14 zobrazuje vývoj zadluženosti na jednoho obyvatele v čase.

Tab. č. 14: Vývoj zadluženosti na jednoho obyvatele za roky 2010 – 2013 (v Kč)

	2010	2011	2012	2013
Zadluženost na 1 obyvatele	30.579,22	30.628,46	27.816,46	25.438,86

Zdroj: [35], [36], [37], [38], rozvahy města Holýšov za roky 2010 – 2013, vlastní zpracování, 2015

Díky tabulce č. 14 lze vidět vývoj zadluženosti na jednoho obyvatele během let 2010 – 2013. Je patrné, že tento ukazatel v čase klesal. Na vývoj ukazatele má vliv počet obyvatel, který se v průběhu let samozřejmě měnil. K největšímu nárůstu obyvatel města došlo v roce 2013, kdy byla zaznamenána nejnižší zadluženost na jednoho obyvatele. Na tuto hodnotu měla ale zároveň vliv i výše obecních závazků, které v roce

2013 nabyly nejnižší hodnoty ze sledovaných let. Je však potřeba zmínit, že dluh u menších obcí je daleko závažnějším faktorem, než je tomu v případě velkých měst. Město Holýšov spadá dle počtu obyvatel do velikostní skupiny obcí s počtem obyvatel v rozmezí 1 000 – 4 999, na kterou dle zpracovaných výpočtů od společnosti CRIF – Czech Credit Bureau, a.s. připadá v roce 2012 17% podíl z celkového objemu obecního dluhu. Dosažená zadluženost na jednoho obyvatele města Holýšov porovnaná s průměry obcí v ČR vykazuje o poznání vyšší hodnoty, než které zaznamenává průměr. Jak již bylo zmíněno, pro výpočet zadluženosti obce na jednoho obyvatele byly využity hodnoty dlouhodobých a krátkodobých závazků a bankovních výpomocí. I kdyby bylo vycházeno pouze z dlouhodobých úvěrů, které pro vyjádření zadluženosti ve výpočtech SIMU využívá Ministerstvo financí, tak by hodnoty ukazatele zadluženosti na jednoho obyvatele stále přesahovaly stanovený průměr. [28]

Druhým způsobem vyjádření dluhu obce je ukazatel celkové zadluženosti obce, jehož hodnota je zobrazována v procentech. Ukazatel celkové zadluženosti obce udává, kolik procent rozpočtu je kryto cizími zdroji, neboli jaká je míra zadlužení k celkovému majetku obce.

$$\text{celková zadluženost obce} = \frac{\text{zadluženost obce}}{\text{pasiva celkem}} \quad (2)$$

Stejně jako v předchozím vzorci č. (1) čítec představuje sumu dlouhodobých a krátkodobých závazků a bankovních výpomocí. Ve jmenovateli je uvedena hodnota celkových pasiv. Tabulka č. 15 zobrazuje vývoj celkové zadluženosti obce v letech 2010 – 2013.

Tab. č. 15: Vývoj celkové zadluženosti obce za roky 2010 – 2013 (v %)

	2010	2011	2012	2013
Celková zadluženost obce	17,01	20,19	18,48	16,90

Zdroj: rozvahy města Holýšov za roky 2010 – 2013, vlastní zpracování, 2015

Z tabulky č. 15 je zřejmé, že celková zadluženost obce v prvních dvou letech rostla, klesat začala až v roce 2012 a tento trend pokračoval i následující rok. Nejnižší celkové zadluženosti bylo dosaženo v roce 2013, konkrétně hodnoty 16,90 %. Jedním z důvodů je, že v tomto roce měly celkové závazky ve srovnání s ostatními roky nejnižší hodnotu,

celková pasiva se také pohybovala v nižších hodnotách oproti dalším sledovaným rokům. Na nižší hodnotu závazků měl vliv zejména pokles krátkodobých přijatých záloh, který se oproti roku 2011, kdy bylo dosaženo nejvyšší zadluženosti, snížil o 2.113,06 tis. Kč. V položce dlouhodobé úvěry došlo ke snížení o 9.105,3 tis. Kč ve srovnání s rokem 2011. Dále byly sníženy závazky k vybraným ústředním i územním vládním institucím. Obec během sledovaných let nezačala čerpat žádný nový úvěr, hodnoty v položkách dlouhodobé a krátkodobé úvěry představují zůstatek z úvěrů přijatých v dřívější době, kdy město mělo úvěr na financování výstavby 155 bytových jednotek.

Ukazatel zadluženosti je vhodně doplňován ukazateli likvidity, které vyjadřují schopnost obce splácet včas své závazky. Většina obecního majetku je totiž tvořena nemovitým majetkem, který je zároveň málo likvidní, proto je vhodné kromě ukazatelů zadluženosti vyjádřit i ukazatele likvidity, aby nedošlo k zavádějícím výsledkům. Za nejvíce likvidní majetek jsou považovány peníze v hotovosti nebo na běžných účtech, nejméně likvidní jsou naopak stálá aktiva. Ukazatele likvidity mají tři stupně – běžná likvidita, pohotová likvidita a okamžitá neboli peněžní likvidita.

Prvním stupněm likvidity je okamžitá likvidita, kterou lze považovat za nejpřísnější ukazatel likvidity. Vyjadřuje stav finanční hotovosti obce, tedy peníze v hotovosti, na účtech, ceniny apod. Její minimální hodnota by neměla klesnout pod 0,2.

$$\text{okamžitá likvidita} = \frac{\text{krátkodobý finanční majetek}}{\text{krátkodobé závazky}} \quad (3)$$

Vzorec č. 3 představuje výpočet okamžité likvidity, kdy je v čitateli krátkodobý finanční majetek a ve jmenovateli krátkodobé závazky.

Pohotová likvidita je někdy označována jako likvidita druhého stupně. Výše tohoto ukazatele by se měla pohybovat v rozmezí 1 – 1,5 a je vhodné, když je čísel se jmenovatelem v poměru 1:1. Obecně tedy platí, že čím vyšší hodnoty pohotová likvidita dosáhne, tím snáze jsou spláceny krátkodobé závazky. Výpočet pohotové likvidity zobrazuje vzorec č. 4, kdy čísel představuje krátkodobý finanční majetek obce a její pohledávky.

$$\text{pohotová likvidita} = \frac{(\text{oběžná aktiva} - \text{zásoby})}{\text{kratkokodobe závazky}} \quad (4)$$

Posledním, třetím stupněm likvidity je běžná neboli celková likvidita, která vyjadřuje, kolikrát jsou kratkokodobe závazky kryty oběžnými aktivy. Znamená to tedy, kolikrát by byla obec schopna uspokojit své věřitele, kdyby svá oběžná aktiva přeměnila v peněžní prostředky. Hodnota ukazatele by se měla pohybovat v doporučeném rozmezí 1,5 – 2,5.

$$\text{běžná likvidita} = \frac{\text{oběžná aktiva}}{\text{kratkokodobe závazky}} \quad (5)$$

[11]

Pro zachycení vývoje v letech 2010 – 2013 byly provedeny výpočty vsesh trı stupnů likvidity, které jsou zobrazeny v následující tabulce č. 16.

Tab. . 16: Vývoj ukazatelů likvidity za roky 2010 - 2013

	2010	2011	2012	2013
Běžná likvidita	0,59	0,40	0,69	0,61
Pohotová likvidita	0,58	0,40	0,69	0,61
Okamžitá likvidita	0,45	0,32	0,58	0,50

Zdroj: rozvahy města Holýšov za roky 2010 – 2013, vlastní zpracování, 2015

Z tabulky . 16 plyne, že hodnoty ukazatele běžné (celkové) likvidity a pohotove likvidity jsou velmi vzdalene doporučenému rozmezí – ve vsesh sledovaných letech spadají do kritického intervalu. V souvislosti s tím je potřeba zmínit, že obec, u nichž je zjištěna hodnota celkové likvidity v kritickém intervalu <0;1> a zaroven je podíl jejich cizıcıch zdrojů k celkovým aktivům výší než 25 %, jsou o situaci obeznámeny dopisem od ministra financí, na jehož podnět by měly vysvětlit vzniklou situaci a zastupitelstvo obce by mělo vydat stanovisko k danému stavu. Podíl cizıcıch zdrojů k celkovým aktivům sice v žádném roce nepřekračuje stanovenou hranici, i přesto by mělo město nízkým hodnotám likvidity věnovat pozornost. Je potřeba zmínit, že obec uctuje v kratkokodobych závazcích v rozvaze (položka č. 349) i závazek vůči Mikroregionu Radbuza. Tato položka však nerozlišuje kratkokodobe a dlouhodobe závazky k vybraným

místním vládním institucím a v případě závazku vůči Mikroregionu Radbuza se jedná o závazek dlouhodobý. V letech 2006 – 2008 probíhala realizace projektu „Čistá Radbuza“, konkrétně Odkanalizování a čištění odpadních vod v povodí řeky Radbuzy, v jehož rámci došlo k vybudování kanalizace v některých členských městech mikroregionu. Mikroregion Radbuza dostal na tuto akci dotaci a zároveň přijal úvěr, který v současné době dle podílu na realizaci ročně splácí jednotlivé obce. Vybudovaný majetek a jeho technické zhodnocení bude do obecního majetku převedeno až po splacení tohoto závazku. I přesto je třeba poukázat na to, že kdyby město neevidovalo tento závazek v položce č. 349, ale vedlo ho například v podrozvaze, ukazatele běžné likvidity by pořád spadaly do kritického intervalu $<0;1>$. Město by si proto mělo hlídat své krátkodobé závazky a bylo by vhodné, aby v nejbližší době uvažovalo o jejich snížení, které by vedlo k zamezení případného problému s jejich včasným hrazením.

[31]

5 Zhodnocení hospodaření města a návrhy na opatření

Tato kapitola je zaměřena na zhodnocení hospodaření města Holýšov během analyzovaných let 2009 – 2013. Detailnější rozpracování a výsledky provedených analýz jsou vysvětleny v kapitole č. 4, přičemž zde se autorka zaměří hlavně na případná opatření a návrhy, které by mohlo město využít pro zvýšení svých příjmů či snížení výdajů.

Po provedené analýze příjmové a výdajové stránky rozpočtu autorka neshledala žádné výrazné problémy. Město Holýšov v letech 2009, 2010 a 2012 hospodařilo s přebytkem v rozpočtu, schodku bylo dosaženo pouze v letech 2011 a 2013, kdy byl financován městem vytvořenými rezervami. Jedním z problémů města by však mohla být vysoká zadluženost a ukazatele likvidity pohybující se v kritických intervalech, které byly detailněji rozpracovány v předchozí kapitole č. 4.4. V následujícím textu bude tedy proveden výčet oblastí, které by mohlo město svým hospodařením ovlivnit, a budou uvedeny návrhy.

Daň z nemovitých věcí

V případě města Holýšov bylo ve všech sledovaných letech zjištěno, že největší složkou celkových příjmů jsou příjmy daňové. Tyto příjmy nemůže město příliš ovlivnit, jelikož podléhají různým legislativním předpisům a výše plynoucí do obecních rozpočtů je dána zákonem č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení daní. Jedinou možností jak zvýšit daňové příjmy má město v případě daně z nemovitých věcí a místních poplatků.

Město Holýšov u daně z nemovitosti využívá pouze koeficient odvíjející se od počtu obyvatel obce, přičemž spadá do kategorie s obyvateli od 1 000 do 6 000, což znamená koeficient 1,4. Je potřeba zmínit, že tento koeficient se vztahuje pouze na stavební pozemky, obytné domy a byty, tudíž na zdanění ostatních typů pozemků a staveb nemá žádný vliv. Obec má možnost tento koeficient ovlivnit vydáním obecně závazné vyhlášky, konkrétně ho snížit o jednu až o tři kategorie, případně zvýšit o jednu kategorii. V případě města Holýšov by tedy mohlo dojít k navýšení koeficientu na hodnotu 1,6.

Druhou možností, jak navýšit daň z nemovitých věcí je zavedení místního koeficientu v hodnotě 2, 3, 4 nebo 5, které by mohlo vést až k zpětinásobení této daně. Místní koeficient se vztahuje na všechny nemovitosti na území celé obce a násobí se jím

konečná daň poplatníka. Následující tabulka č. 17 znázorňuje, k jakému navýšení daně z nemovitých věcí by v roce 2013 došlo, pokud by obec zavedla některý z místních koeficientů obecně závaznou vyhláškou.

Tab. č. 17: Modelová situace – příjmy z daně z nemovitých věcí v případě zavedení některého z místních koeficientů v roce 2013 (v tis. Kč)

Místní koeficient	Rok 2013
1	2.997,3
2	5.994,6
3	8.991,9
4	11.989,2
5	14.986,5

Zdroj: vlastní výpočty vycházející z hodnot daně z nemovitých věcí ve výkazu FIN 2 – 12 M města Holýšov za rok 2013, vlastní zpracování, 2015

Obec může zároveň obecně závaznou vyhláškou stanovit koeficient 1,5 pro budovy využívané pro rodinnou rekreaci, garáže a stavby a jednotky využívané k podnikání.

Otázkou však zůstává, jaké ohlasy by navýšení koeficientu z počtu obyvatel nebo případné zavedení místního koeficientu vyvolalo u obyvatel města Holýšov. Bylo by tedy důležité zvolit optimální výši koeficientu, aby nedošlo k nadměrnému zatížení obyvatel. Dle výsledků znázorněných v tabulce č. 17 by autorka navrhla stanovit optimální výši místního koeficientu v hodnotě dva, jehož zavedení by vedlo k zdvojnásobení celkových vybíraných příjmů z daně z nemovitých věcí.

Místní poplatek za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů

Další možností ovlivnění výše daňových příjmů plynoucích do obecního rozpočtu je zavedení nových místních poplatků. V případě města Holýšov přichází v úvahu poplatek za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů. Byla by ale potřeba stanovit optimální výši tohoto poplatku, aby byl výběr pro obec výhodný, ale zároveň by neměl výrazně zatěžovat její

občany. Pro stanovení výše poplatku bude vycházeno ze zákona č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, konkrétně z § 10b, který stanovuje poplatníka a sazbu poplatku.

Tento poplatek dle § 10b, odst. 1 platí:

- FO mající v obci trvalý pobyt,
- FO – cizinec, které byl na území ČR povolen trvalý nebo přechodný pobyt na dobu delší než 90 dnů, nebo FO – cizinec, která na území ČR přechodně pobývá déle než tři měsíce,
- FO, které byl udělen azyl (mezinárodní nebo dočasná ochrana) a
- FO, která má ve vlastnictví stavbu určenou k individuální rekreaci, byt nebo rodinný dům, kde není hlášena k trvalému pobytu žádná FO. [23]

Dle § 10b, odst. 4 je stanoveno, čím je tvořena sazba poplatku:

- částka až 250 Kč za FO či stavbu určenou pro rodinnou rekreaci (uvedenou v odst. 1) za kalendářní rok,
- částka vycházející ze skutečných nákladů obce na sběr a svoz netříděného komunálního odpadu za předcházející kalendářní rok, která nesmí překročit 750 Kč za FO a stavbu určenou pro rodinnou rekreaci (uvedenou v odst. 1) za kalendářní rok. [23]

Obec by pro zavedení tohoto místního poplatku musela vydat obecně závaznou vyhlášku, kde by stanovila sazbu poplatku, jeho splatnost a případná zvýhodnění pro určité osoby, např. držitele průkazů ZTP/P a starší občany, ale třeba také pro stavby určené k individuální rekreaci, jelikož se předpokládá, že osoby, které tyto stavby vlastní, je nevyužívají po celý kalendářní rok.

Skutečné náklady města Holýšov za předchozí kalendářní rok (2013) za sběr a svoz komunálních odpadů dle výkazu FIN 2 – 12 M činily 2.357.949,00 Kč. Město v tomto roce zřídilo sběrný dvůr, je tedy třeba brát v úvahu i výdaje na odvoz komunálního odpadu, které v roce 2013 dosáhly částky 353.800,00 Kč. Poslední náklady souvisí s využíváním a zneškodňováním komunálních odpadů. V roce 2013 tyto náklady nabyly výše 1.558.968,00 Kč. Sběrný dvůr poskytuje místním občanům své služby zdarma, město tedy musí hradit náklady ze svých zdrojů. Počet obyvatel pro rok 2013 byl 4 975.

Z těchto hodnot by byla vypočítána sazba poplatku vycházející ze skutečných nákladů obce za kalendářní rok. Tato část poplatku se vypočte jako 2.357.944,00/4975. Výslednou částku 474 Kč by obec využila na pokrytí svých nákladů spojených se sběrem a svozem komunálního odpadu. Zbylé náklady, které město vynaloží na provoz sběrného dvora a využití a zneškodňování komunálních odpadů by byly využity pro stanovení druhé části poplatku. Pokud by byl využit stejný výpočet jako v prvním případě, výsledná částka by byla ve výši 384 Kč (1.912.768/4975), což překračuje maximální stanovenou hodnotu 250 Kč. Jelikož tento poplatek nemá za účel pokrýt veškeré náklady obce související se sběrem a svozem odpadu, bylo by vhodné stanovit tuto část poplatku v nižší hodnotě, než je 250 Kč, aby nedošlo k přílišnému zatížení obyvatel obce a tím i k jejich demotivaci ve sběru odpadu, která by mohla vést k nešetrnému nakládání s odpadem nebo k šíření černých skládek. Dle autorky by nebylo vhodné ani zpoplatnit služby sběrného dvora, jelikož by toto rozhodnutí mohlo mít stejné následky jako vysoká sazba poplatku.

Zadluženost

I přesto, že obec během analyzovaných let nevyužila žádný nový úvěr k financování svých investičních akcí, ukazatele zadluženosti dosahují poměrně vysokých hodnot. Ukazatel zadluženosti na jednoho obyvatele byl během let několikanásobně vyšší, než je celorepublikový průměr zadlužených obcí spadajících do kategorie obcí se stejně velkým počtem obyvatel. Z toho důvodu by bylo vhodné, aby město v současné době omezilo náročné investiční akce, na jejichž financování by bylo nuceno využívat návratné zdroje. S ukazateli zadluženosti souvisí i ukazatele likvidity, které se během sledovaných let pohybují v kritickém intervalu. Jeden z důvodů takto nízkých hodnot ukazatelů likvidity byl vysvětlen i v předchozí kapitole č. 4.4. Město Holýšov totiž ve své rozvaze eviduje velký závazek vůči Mikroregionu Radbuza, který souvisí s realizací projektu „Odkanalizování a čištění odpadních vod v povodí řeky Radbuzy“. Na tento projekt Mikroregion Radbuza využil úvěr, který mu v současné době členská obec splácí. I přesto by bylo vhodné snížit krátkodobé závazky obce, aby nedošlo k neschopnosti splácet své závazky včas.

Budování mezinárodní cyklostezky CT3

Za pozitivní faktor lze považovat spolupráci s Mikroregionem Radbuza, v souvislosti s kterým bylo již zmíněno budování mezinárodní cyklostezky CT3. Tento projekt je sice velice časově a finančně náročný, ale do budoucna by mohl mít pro obec pozitivní dopad. Největším problémem celé realizace je získání velkého množství pozemků, které jsou v soukromém vlastnictví a přes které má trasa vést. V souvislosti s tím by bylo vhodné dobře informovat obyvatele obcí, a to jak samotnými obcemi, tak i Mikroregionem Radbuza, o možných přínosech a výhodách, které vybudování cyklostezky přinese a které by mohly vést ke kladnému nahlížení na tento projekt a také snadnější komunikaci a přesvědčení vlastníků pozemků. Dle autorky by realizace tohoto projektu mohla město v budoucnu ztraktivnit a přinést mu další příjmy, především z cestovního ruchu, do jeho rozpočtu. Trasa mezinárodní cyklostezky v okolí města je k náhledu v příloze B.

Využití lokality bývalého tankodromu

Bývalý tankodrom přešel z majetku armády do majetku města, které by jeho prostory chtělo dále využít. V úvahu připadá realizace sportovně-rekreačního centra, jehož první etapou by mohl být nový areál veřejného koupaliště. Prostory bývalého tankodromu jsou pro realizaci veřejného koupaliště vhodné především z důvodu přirozeného přírodního prostředí, dostatečně velké ploše k výstavbě a také výhodnou polohou na slunném úbočí kopce. O tomto konceptu využití prostor město ví a chtělo by ho v nejbližší době realizovat. Pro projekt je již vypracována studie. Prostory bývalého tankodromu jsou velmi členité, proto zde budou muset být provedeny zemní úpravy a dále bude potřeba vybudovat vrty, zajistit přípojky, elektřinu, oplocení apod. Celá realizace by mohla pro město znamenat výdaje v řádově desítkách milionů Kč. Výstavba nového areálu veřejného koupaliště by se mohla stát i určitou chloubou města. Studii využití prostor bývalého tankodromu si je možno prohlédnout v příloze C.

Využívání dotačních programů

Jedním z řešení vedoucím ke snížení investičních výdajů je snaha získávat větší množství dotací na financování investičně náročných akcí, jak ze státního rozpočtu, tak z fondů EU. V tomto případě by se mělo město snažit o vypracování kvalitních projektů, které by měly mít dobrý podnikatelský záměr a splňovaly by kritéria pro

přidělení dotací. Město by také mohlo mít připravené projekty, kterých by mohlo využít při vyhlášení vhodných dotačních programů. Samozřejmě nelze říci, že by město nevyužívalo různé typy dotací. Za zmínku stojí např. dotace ze SFŽP nebo z ROP Jihozápad, ze kterých město během analyzovaných let několikrát využilo prostředky na financování svých investičních akcí. Dalším zajímavým programem je přeshraniční spolupráce: Cíl 3 Česká republika – Svobodný stát Bavorsko 2007 – 2013, který městu přispěl na výstavbu Domu dějin Holýšovska. Právě vybudování Domu dějin Holýšovska přineslo do města místo, kde si lidé mohou připomenout život Čechů a Němců v Holýšově během druhé světové války, která se do dějin Holýšova zapsala zejména fungováním rozsáhlé muniční továrny.

Závěr

Hlavním cílem bakalářské práce bylo v první řadě teoreticky definovat postavení obcí v rámci územní samosprávy a charakterizovat možné způsoby jejího financování. Tyto poznatky byly poté aplikovány na konkrétní město. Pro vypracování práce bylo zvoleno město Holýšov. V rámci zpracování praktické části bylo provedeno zhodnocení současného finančního stavu obce a byla uvedena opatření a návrhy vedoucí ke zlepšení stávající situace.

Teoretická část byla tedy zaměřena na definování pojmu obec, jejího postavení v územní samosprávě a také vymezení orgánů a obcí zřizovaných organizací. Dále byly charakterizovány příjmy a výdaje obecního rozpočtu, který je základním finančním nástrojem hospodaření každé obce. Z těchto získaných informací bylo dále vycházeno při samotné analýze příjmové a výdajové stránky rozpočtu města Holýšov.

V souvislosti s analýzou příjmů bylo zjištěno, že tato stránka rozpočtu byla ovlivněna různými legislativními změnami, mezi které patřila např. změna výplaty nepojistných dávek, která přešla do kompetence úřadů práce. Z hlediska struktury příjmů bylo zjištěno, že největší položku tvoří daňové příjmy. Ty město nemůže nijak výrazně ovlivnit, ale určité možnosti se zde naskytují. V rámci daňových příjmů má město určitou možnost navýšit příjem z daně z nemovitých věcí nebo z místních poplatků. Možnosti zavedení nového místního poplatku či místního koeficientu u daně z nemovitých věcí jsou nastíněny v poslední části práce věnující se zhodnocení hospodaření města. Dalším významným druhem příjmů pro město Holýšov byly nedaňové příjmy, na jejichž výši měly vliv zejména příjmy z pronájmu bytů a to i přesto, že během sledovaných let došlo k výraznému poklesu. Důvodem tohoto snížení však nebyl nezájem o městské byty, ale změna v účtování, kdy město od roku 2011 vede městské byty jako hospodářskou činnost. V souvislosti s přijatými transfery bylo zjištěno, že v čase kolísají. Jedním z důvodů byla již zmíněná sociální reforma, městu ale zároveň v posledních třech letech poklesly investiční dotace. V kapitole věnující se zhodnocení je uveden návrh na vytvoření kvalitních projektů a s tím spojenou snahu získání dotací např. z fondů EU, které by mohly mít i následný vliv na snížení kapitálových výdajů.

V analýze výdajové stránky rozpočtu se autorka zabývala nejen běžnými a kapitálovými výdaji, ale také tříděním výdajů z hlediska odvětví. Město během analyzovaných let realizovalo několik významných investičních akcí, přičemž některé financovalo pouze ze svých zdrojů a některé byly realizovány za pomoci dotací. Je potřeba říci, že město během let 2009 – 2013 nevyužilo žádné návratné zdroje na financování investičních akcí. Dle odvětvového třídění výdajů byly největší položkou výdaje spojené se službami pro obyvatelstvo.

Jednou z významných investičních akcí je plánované vybudování mezinárodní cyklostezky CT3, na které usilovně pracuje Mikroregion Radbuza spolu s členskými obcemi. Autorka výstavbu cyklostezky podporuje, jelikož by mohla obci přinést značné zatraktivnění a v budoucnu také příjmy spojené s rozvojem cestovního ruchu. Bylo již uvedeno v praktické části a také v kapitole věnující se návrhům, že v současné době je velkým problémem odkup soukromých pozemků do vlastnictví jednotlivých obcí, proto bylo doporučeno celou realizaci stezky více propagovat mezi obyvateli a vysvětlit možné pozitivní dopady pro město. Město má v plánu také využití lokality bývalého tankodromu, kde by bylo možné vybudovat sportovně-rekreační areál s venkovním koupalištěm. Dle autorky je plánované využití těchto pozemků pozitivní, ale výstavba bude pro město představovat velké investiční náklady.

Celkové hospodaření města Holýšov bylo shledáno jako pozitivní a to i přesto, že ukazatele zadluženosti a likvidity ve sledovaných letech nenabývají úplně příznivých hodnot. Jako důvod vysokého zadlužení byl uveden především dlouhodobý závazek k Mikroregionu Radbuza, který obec vede jako závazek k místním vládním institucím v rozvaze a který Mikroregionu Radbuza postupně splácí. I přesto bylo městu do následujících let doporučeno vyhnout se financování investičních akcí návratnými zdroji a snaha o snížení krátkodobých závazků, aby bylo zamezeno riziku platební neschopnosti. Nyní zůstává otázkou, jakým směrem se bude město dále ubírat a zda dojde k realizaci některých navržených opatření.

Seznam tabulek

Tab. č. 1: Schéma běžného rozpočtu	18
Tab. č. 2: Schéma kapitálového rozpočtu	19
Tab. č. 3: Plnění rozpočtu příjmů za roky 2009 – 2013 (v tis. Kč)	33
Tab. č. 4: Struktura příjmů za roky 2009 – 2013 (v tis. Kč).....	33
Tab. č. 5: Vývoj daňových příjmů za roky 2009 – 2013 (v tis. Kč).....	35
Tab. č. 6: Vývoj sazeb DPH v ČR od roku 2008 do současnosti	36
Tab. č. 7: Vývoj nedaňových příjmů za roky 2009 – 2013 (v tis. Kč)	38
Tab. č. 8: Struktura přijatých transferů za roky 2009 – 2013 (v tis. Kč).....	41
Tab. č. 9: Plnění rozpočtu výdajů za roky 2009 – 2013 (v tis. Kč)	42
Tab. č. 10: Struktura výdajů za roky 2009 – 2013 (v tis. Kč).....	43
Tab. č. 11: Struktura výdajů dle odvětví za roky 2009 – 2013 (v tis. Kč).....	47
Tab. č. 12: Ukazatel dluhové služby pro roky 2011 – 2013 (v tis. Kč).....	52
Tab. č. 13: SIMU města Holýšov pro rok 2013 (v tis. Kč).....	53
Tab. č. 14: Vývoj zadluženosti na jednoho obyvatele za roky 2010 – 2013 (v Kč).....	54
Tab. č. 15: Vývoj celkové zadluženosti obce za roky 2010 – 2013 (v %)	55
Tab. č. 16: Vývoj ukazatelů likvidity za roky 2010 - 2013	57
Tab. č. 17: Modelová situace – příjmy z daně z nemovitých věcí v případě zavedení některého z místních koeficientů v roce 2013 (v tis. Kč).....	60

Seznam obrázků

Obr. č. 1: Členění veřejné správy	10
Obr. č. 2: Fáze rozpočtového procesu.....	20
Obr. č. 3: Členění příjmů	21
Obr. č. 4: Schéma příjmů rozpočtu obce	22
Obr. č. 5: Znak města Holýšov	29
Obr. č. 6: Podíl jednotlivých druhů příjmů na celkových příjmech (v %)	34
Obr. č. 7: Příjmy z pronájmu bytů za roky 2009 – 2013 (v Kč).....	39
Obr. č. 8: Příjmy z prodeje pozemků a ostatních nemovitostí za roky 2009 – 2013 (v Kč).....	40
Obr. č. 9: Podíl jednotlivých druhů výdajů na celkových výdajích (v %).....	44
Obr. č. 10: Vývoj salda příjmů a výdajů za roky 2009 – 2013 (v Kč).....	49

Seznam použitých zkratk

a.s. – akciová společnost

CSÚIS – Centrální systém účetních informací státu

ČR – Česká republika

DPH – daň z přidané hodnoty

EU – Evropská unie

FO – fyzická osoba

MF ČR – Ministerstvo financí České republiky

PO – právnická osoba

ROP – regionální operační program

s.r.o. – společnost s ručením omezeným

SFŽP – Státní fond životního prostředí

SIMU – Soustava informativních a monitorujících ukazatelů

ZTP/P – zvlášť tělesně postižený s průvodcem

Seznam použité literatury

Knižní zdroje:

- [1] MARKOVÁ, Hana. *Finanční hospodaření územních samosprávných celků*. Praha: Univerzita Karlova v Praze, Právnická fakulta, 2008, 152 s. Scripta iuridica, 6. ISBN 978-808-7146-088
- [2] OCHRANA, František, Jan PAVEL a Leoš VÍTEK. *Veřejný sektor a veřejné finance: financování nepodnikatelských a podnikatelských aktivit*. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, 2010, 261 s. ISBN 978-80-247-3228-2
- [3] OTRUSINOVÁ, Milana a Dana KUBÍČKOVÁ. *Finanční hospodaření municipálních účetních jednotek: po novele zákona o účetnictví*. Vyd. 1. V Praze: C. H. Beck, 2011, 178 s. ISBN 978-80-7400-342-4
- [4] PAŘÍZKOVÁ, Ivana. *Finance územní samosprávy*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2008, 238 s. ISBN 978-802-1045-118
- [5] PAVLÁSEK, Vlastimil a Pavlína HEJDUKOVÁ. *Veřejné finance a daně v České republice*. 2., přeprac. vyd. Plzeň: Nava, 2011, 182 s. ISBN 978-80-7211-395-8
- [6] PEKOVÁ, Jitka. *Finance územní samosprávy: teorie a praxe v ČR*. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2011, 587 s. ISBN 978-807-3576-141
- [7] PEKOVÁ, Jitka. *Hospodaření a finance územní samosprávy*. Vyd. 1. Praha: Management Press, 2004, 375 s. ISBN 80-726-1086-4
- [8] PEKOVÁ, Jitka, Jaroslav PILNÝ a Marek JETMAR. *Veřejná správa a finance veřejného sektoru*. 3., aktualiz. a rozš. vyd. Praha: ASPI, 2008, 712 s. ISBN 978-80-7357-351-5
- [9] PROVAZNÍKOVÁ, Romana a Olga SEDLÁČKOVÁ. *Financování měst, obcí a regionů: teorie a praxe*. 2., aktualiz. a rozš. vyd. Praha: Grada, 2009, 304 s. ISBN 978-80-247-2789-9
- [10] RADVAN, Michal. *Místní daně*. Vyd. 1. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2012, 243 s. ISBN 978-807-3579-326
- [11] RŮČKOVÁ, Petra. *Finanční analýza: metody, ukazatele, využití v praxi*. 4., aktualiz. vyd. Praha: Grada, c2011, 143 s. Finanční řízení. ISBN 978-80-247-3916-8.

Právní předpisy:

[12] Usnesení vlády České republiky ze dne 14. dubna 2004 č. 346, o Regulaci zadluženosti obcí a krajů pomocí dluhové služby

[13] Usnesení vlády České republiky ze dne 12. listopadu 2008 č. 1395, o monitoringu hospodaření obcí a o zrušení usnesení vlády ze dne 14. dubna 2004 č. 346, o Regulaci zadluženosti obcí a krajů pomocí ukazatele dluhové služby

[14] Ústava České republiky

[15] Vyhláška Ministerstva financí č. 343/2002 Sb., o rozpočtové skladbě

[16] Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích, v platném znění

[17] Zákon č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení daní, v platném znění

[18] Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, v platném znění

[19] Zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů, v platném znění

[20] Zákon č. 420/2004 Sb., o přezkoumávání hospodaření územních samosprávných celků a dobrovolných svazků obcí, v platném znění

[21] Zákon č. 458/2011 Sb., o změně zákonů související se zřízením jednoho inkasního místa a dalších změnách daňových a pojistných zákonů, v platném znění

[22] Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, v platném znění

[23] Zákon České národní rady č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, v platném znění

Internetové zdroje:

[24] Dům dějin Holýšovska. *Oficiální stránky města Holýšov* [online]. © 2015, Aktualizace 17. 02. 2015 [cit. 17. 02. 2015]. Dostupné z: <http://www.mestoholysov.cz/dum-dejin-holysovska/>

[25] Historie města. *Oficiální stránky města Holýšov* [online]. © 2015, Aktualizace 13. 02. 2015 [cit. 13. 02. 2015]. Dostupné z: <http://www.mestoholysov.cz/mesto-holysov-1/historie/>

- [26] Holýšov. *Mikroregion Radbuza* [online]. © 2015, Aktualizace 05. 02. 2015 [cit. 12. 02. 2015]. Dostupné z: <http://www.mikroregion-radbuza.cz/obce-mikroregionu/clenske-obce/holysov/>
- [27] Jednotné výplatní místo. *Sociální reforma* [online]. 2011 [cit. 12. 03. 2015]. Dostupné z: <http://socialnireforma.mpsv.cz/cs/2>
- [28] KAMENÍČKOVÁ, Věra. Saldo a dluh obcí podle velikostních skupin. *Deník veřejné správy* [online]. Praha, 2012 [cit. 30. 03. 2015]. Dostupné z: <http://denik.obce.cz/clanek.asp?id=6526121>
- [29] Mapa trasy CT3. *Plánovaná cyklostezka CT3* [online]. © 2015, Aktualizace 28. 08. 2014 [cit. 27. 03. 2015]. Dostupné z: <http://www.cyklostezka-ppr.cz/pripravovana-ct3/mapa-trasy-ct3/>
- [30] Městský úřad. *Oficiální stránky města Holýšov* [online]. © 2015, Aktualizace 17. 02. 2015 [cit. 17. 02. 2015]. Dostupné z: <http://www.mestoholysov.cz/mestsky-urad/povinne-zverejnovane-informace/subjekt-mestsky-urad-holysov-6.html?ftresult=organiza%C4%8Dn%C3%AD+slo%C5%BEky>
- [31] Monitoring hospodaření obcí. *Ministerstvo financí České republiky* [online]. 2008, Aktualizace 06. 11. 2012 [cit. 25. 03. 2015]. Dostupné z: <http://www.mfcr.cz/cs/verejny-sektor/regulace/hospodareni-kraju-a-obci/monitoring-hospodareni-obci>
- [32] ATELIER VAS. Novostavba veřejného koupaliště v Holýšově. *Pro Holýšov* [online]. © 2014, Aktualizace 28. 08. 2014 [cit. 27. 03. 2015]. Dostupné z: <http://www.proholysov.cz/projekty/novostavba-verejneho-koupaliste-v-holysove>
- [33] Obec Holýšov. *Monitor* [online]. [cit. 25. 03. 2015]. Dostupné z: <http://monitor.statnipokladna.cz/2013/obce/detail/00253367>
- [34] Obecné informace. *Mikroregion Radbuza* [online]. © 2015, Aktualizace 13. 02. 2015 [cit. 17. 02. 2015]. Dostupné z: <http://www.mikroregion-radbuza.cz/obce-mikroregionu/>
- [35] Počet obyvatel v obcích k 1. 1. 2010. *Český statistický úřad* [online]. 2010, Aktualizace 03. 05. 2010 [cit. 26. 03. 2015]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/czso/pocet-obyvatel-v-obcich-k-112010-dubp0ul6zy>

- [36] Počet obyvatel v obcích k 1. 1. 2011. *Český statistický úřad* [online]. 2011, Aktualizace 29. 04. 2011 [cit. 26. 03. 2015]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/czso/pocet-obyvatel-v-obcichprepoceny-na-definitivni-vysledky-sldb-2011-k-112011-vr7xowgr7o>
- [37] Počet obyvatel v obcích k 1. 1. 2012. *Český statistický úřad* [online]. 2012, Aktualizace 30. 04. 2012 [cit. 26. 03. 2015]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/czso/pocet-obyvatel-v-obcich-k-112012-izjb59u5xn>
- [38] Počet obyvatel v obcích k 1. 1. 2013. *Český statistický úřad* [online]. 2013, Aktualizace 30. 04. 2013 [cit. 26. 03. 2015]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/czso/pocet-obyvatel-v-obcich-k-112013-nxf2b249sf>
- [39] Počet obyvatel v obcích k 1. 1. 2014. *Český statistický úřad* [online]. 2014, Aktualizace 13. 05. 2015 [cit. 13. 02. 2015]. Dostupné z: http://www.czso.cz/csu/2014edicniplan.nsf/publ/130072-14-r_2014
- [40] Samospráva. *Oficiální stránky města Holýšov* [online]. © 2015, Aktualizace 17. 02. 2015 [cit. 17. 02. 2015]. Dostupné z: <http://www.mestoholysov.cz/samosprava/>
- [41] Sazby daně z přidané hodnoty. *Účetní kavárna* [online]. © 2015 [cit. 04. 03. 2015]. Dostupné z: <http://www.ucetnikavarna.cz/uzitecne-tabulky/sazby-dane-z-pridane-hodnoty/>
- [42] Současnost města Holýšova. *Oficiální stránky města Holýšov* [online]. © 2015, Aktualizace 17. 02. 2015 [cit. 17. 02. 2015]. Dostupné z: <http://www.mestoholysov.cz/mesto-holysov-1/soucasnost/>
- [43] Struktura městského úřadu. *Oficiální stránky města Holýšov* [online]. © 2015, Aktualizace 08. 04. 2015 [cit. 17. 02. 2015]. Dostupné z: <http://www.mestoholysov.cz/mestsky-urad/struktura/>
- [44] Titulní strana. *Plánovaná cyklostezka CT3* [online]. © 2015, Aktualizace 28. 08. 2014 [cit. 13. 03. 2015]. Dostupné z: <http://www.cyklostezka-ppr.cz/>
- [45] Veřejná databáze ČSÚ. *Český statistický úřad* [online]. 2013 [cit. 17. 02. 2015]. Dostupné z: http://vdb.czso.cz/vdbvo/tabdetail.jsp?kapitola_id=5&potvrz=Zobrazit+tabulku&go_zobraz=1&pro_1_154=553654&cislotab=MOS+ZV01&voa=tabulka&str=tabdetail.jsp

[46] Základní informace o sdružení. *Svazek českých měst a obcí v česko-bavorském pohraničním prostoru Domažlicko* [online]. © 2015, Aktualizace 13. 2. 2015 [cit. 17. 02. 2015]. Dostupné z: <http://www.svazekdomazlicko.cz/o-sdruzeni/zakladni-informace/>

[47] Znak města Holýšov. Wikimedia Commons [online]. 2010, Aktualizace 19. 1. 2015 [cit. 12. 2. 2015]. Dostupné z: http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Holysov_znak.jpg

Ostatní zdroje:

Interní materiály města Holýšov

Seznam příloh

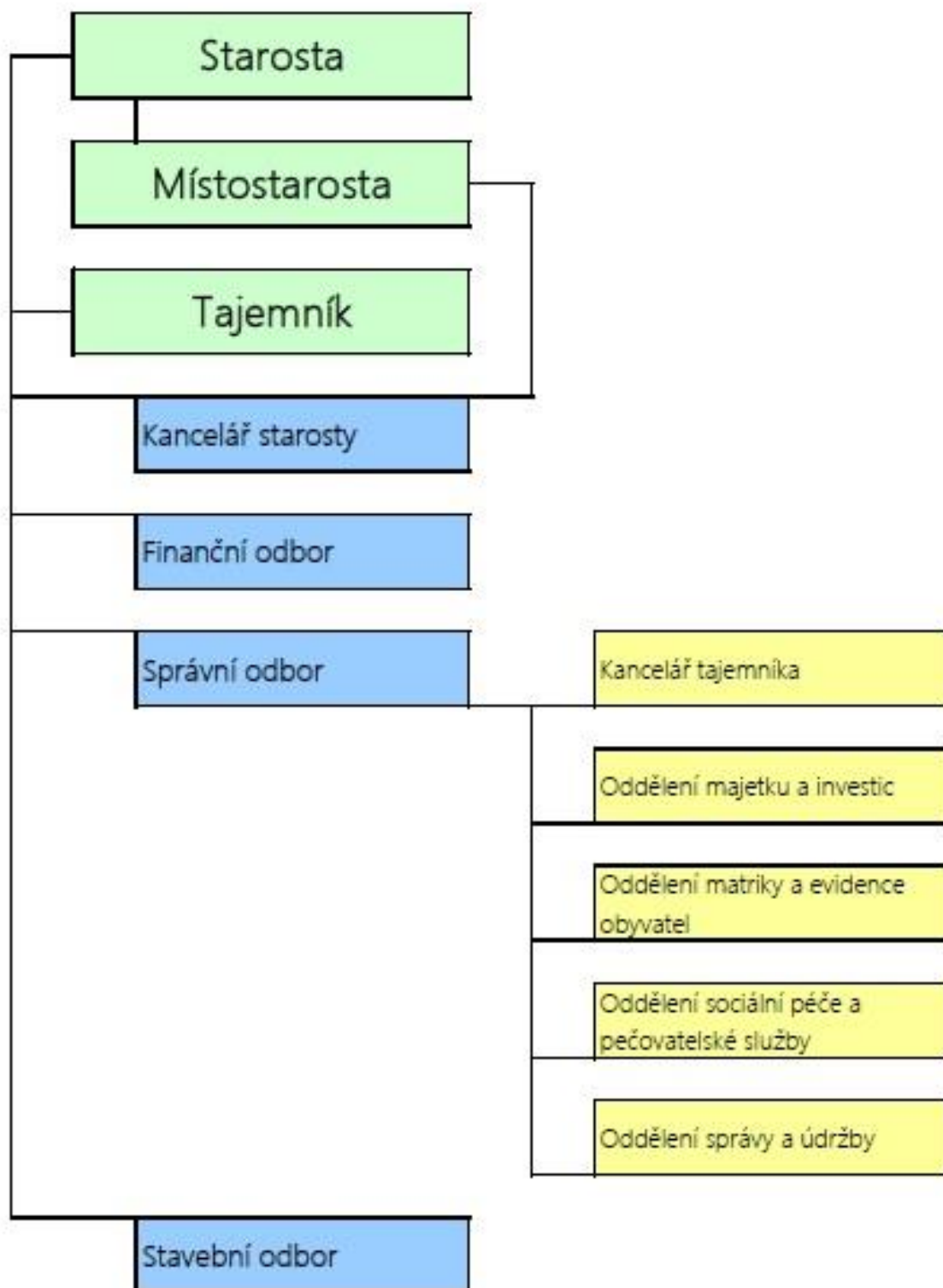
Příloha A: Schéma organizační struktury města Holýšov

Příloha B: Mapa trasy CT3 v okolí města Holýšov

Příloha C: Studie využití prostor bývalého tankodromu – přírodní koupaliště

Příloha A: Schéma organizační struktury města Holýšov

Organizační struktura Městského úřadu Holýšov

Zdroj: [43]

Příloha B: Mapa trasy CT3 v okolí města Holýšov

Zdroj: [29]

Příloha C: Studie využití prostor bývalého tankodromu – přírodní koupaliště

Zdroj: [32]

Abstrakt

VLKOVÁ, Kateřina. *Finanční hospodaření města Holýšov*. Bakalářská práce. Plzeň: Fakulta ekonomická ZČU v Plzni, 75 s., 2015

Klíčová slova: finanční hospodaření, obec, příjmy, rozpočet, výdaje, zadluženost

Bakalářská práce je zaměřena na finanční hospodaření města Holýšov. Jejím cílem je přiblížit postavení obcí v soustavě územní samosprávy a její funkce a zejména provést analýzu hospodaření dané obce, zhodnotit současnou ekonomickou situaci a navrhnout případná opatření ke zlepšení stávající situace. Práce je rozdělena na teoretickou a praktickou část.

Teoretická část se zabývá definováním postavení obcí v soustavě územní samosprávy a jejich funkcemi. Dále jsou uvedeny orgány obce a organizace, které mohou obce zřizovat. Druhá část teoretické části je zaměřena na finanční hospodaření obcí, kde jsou charakterizovány příjmy a výdaje, které hrají v obecních rozpočtech největší roli.

Praktická část pojednává o finančním hospodaření konkrétního města – Holýšov. Je zde provedena finanční analýza, která rozebírá příjmovou a výdajovou stránku rozpočtu. Autorka k jejímu zpracování využila závěrečné účty města za vybrané pětileté období (2009 – 2013). Následně je pozornost věnována saldu a zadluženosti města.

V poslední části práce je hospodaření města zhodnoceno a jsou uvedeny návrhy na zlepšení.

Abstract

VLKOVÁ, Kateřina. *Financial management of the town Holýšov*. Bachelor thesis. Pilsen: Faculty of Economics, University of West Bohemia in Pilsen, 75 p., 2015

Key words: financial management, municipality, revenues, budget, expenses, indebtedness

Bachelor thesis is focused on the financial management of the Holýšov city. Its aim is to bring the position of municipalities in the system of local government and its functions. The main aim is to analyze the management of the municipality, to assess the current economic situation and to suggest possible measures to improve the current situation. Bachelor thesis is divided into theoretical and practical part.

The theoretical part deals with defining the status of municipalities in the system of local government and its functions. There are the municipal authorities and organizations which municipalities can establish. There is a financial management of municipalities in the second part with characterizing revenues and costs which are the most important in municipal budgets.

The practical part discusses the financial management of a particular town - Holýšov. There is a financial analysis that examines the revenue and expenditure side of the budget. For the financial analysis the author used the final accounts of the town for the period 2010 – 2013. The author focuses to the balance and indebtedness of the city in the following part.

The city management is evaluated and the suggestions for improvement are shown in the last part of this bachelor thesis.